



# Tampereen kaupunkiseudun

**Elinvoima, vetovoima ja pitovoima (EVP) -indeksin seutu-  
ja kuntakohtainen analyysi**

**NOKIA**

# SISÄLTÖ

- 1. EVP-indeksin tausta ja lukuohje**
- 2. Nokian EVP-indeksi**
- 3. Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksi**
- 4. Analyysin toteutus ja muuttujat**



# **1. EVP-indeksin tausta ja lukuohje**

# Elinvoima-, vetovoima- ja pitovoimaindeksiin valitut muuttujat

**Indeksin tavoitteena on tarkastella kokonaisvaltaisesti ja samanaikaisesti sekä alueiden elinvoimaa että veto- ja pitovoimaa.** EVP-indeksi on kehitetty tukemaan kuntien strategiatyötä ja tilannekuvan seuranta\*. Kuntakohtaisessa analyysissä tarkastellaan kunnan elinvoiman ja veto- ja pitovoiman ajallista kehitystä muihin verrokkialueisiin nähden se sekä avataan tarkemmin indeksin taustalla vaikuttavien muuttujien kehitystä.

Indeksi pitää sisällään **10 + 10 avainmuuttujaa**, joista löytyy vertailukelpoista ja luotettavaa aikasarjatietoa.

**Elinvoimaan** liittyvät muuttujat kohdistuvat alueiden tulo- ja talous-, yritys-, työllisyys-, koulutus- ja terveysdynamiikkaan.

**Veto- ja pitovoimaan** liittyvät muuttujat kohdistuvat alueiden väestö- ja vetovoima, asumis- ja rakentamis- ja vapaa-ajan dynamiikkaan.

10

## ELINVOIMA

- Tulonsaajien mediaanitulot 2021
- Yritystiheys 2022
- 34—44-vuotiaiden työllisyysaste (%) 2022
- Työpaikkaomavaraisuusaste (%) 2022
- Taloudellinen huoltosuhde 2022
- Työpaikkamuutos % (avoin sektori) viimeisen kolmen vuoden aikana (2020-2022)
- Verotulot €/as 2022
- Kertynyt yli- tai alijäämä €/as. 2022
- Koulutustasoindeksi 2022
- Sairastavuusindeksi 2019



+

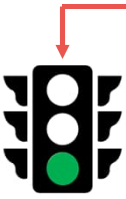
10

## VETO- JA PITOVOIMA

- Väestönmuutos 2018—2022 (%)
- MDI:n väestöennuste 2022-2040 (%)
- Työllisten nettomuutto promillea viimeiset kolme vuotta (2019-2021)
- Sisäisten muuttojen vilkkaus promillea viimeiset kolme vuotta (2020-2022)
- Valmistuneet asunnot promillea viimeiset kolme vuotta (2020-2022)
- Vanhojen asuntojen neliöhinnat (€) 2022
- Ulkomaalaistaustaisten osuus väestöstä (%) 2022
- Opiskelijoiden osuus väestöstä (%) 2022
- 15—34-vuotiaiden nettomuutto promillea viimeiset kolme vuotta (2020-2022)
- Kesäasukkaiden määrä (100 as. kohden) 2022



\*Osalla Tampereen seudun kunnista on käytössä [Kuntakortti-palvelu](#), josta löytyy vielä kattavampi tarkastelu kunnan tilannekuvasta ja kehityksestä teemoittain. EVP-indeksi tukee Kuntakorttipalvelun rinnalla kuntien ja alueiden strategiatyötä ja elinvoiman jatkuvaa seuranta.



Liikennevalo kertoo onko muuttujan arvo kunnassa parempi, samaa tasoa vai heikompi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

## LUKUOHJE

**Keskeinen nosto muuttujasta kunnan osalta sekä miten se vertautuu suhteessa muihin samankokoisiin kuntiin.**



**Keskeiset huomiot miten kunnan arvo vertautuu koko maahan sekä Tampereen kaupunkiseudun lukemiin nähden muuttujan osalta. Lisäksi vertaillaan kunnan lukemaa suhteessa valittuun verrokkiryhmään.**



**Nosto koko maan arvosta muuttujan osalta sekä parhaiten ja heikoiten menestyneiden kuntien arvot.**

**KUVIO MUUTTUJAN KEHITYKSESTÄ VIIMEISEN VIIDEN VUODEN AIKANA**

**TAULUKKO MUUTTUJAN ARVOISTA VERROKKIRYHMÄN KUNNISSA**

## **2. Nokian EVP-indeksi**

## Elinvoimaindeksi



Tulonsaajien mediaanitulot 2021  
(29 396 €)



Yritystiheys 2022  
(79,1)



35-44-vuotiaiden työllisyysaste 2022  
(86,3 %)



Työpaikkaomavaraisuus 2022  
(78,1 %)



Taloudellinen huoltosuhte 2022  
(119,8)



Avoimen sektorin työpaikkamuutos 2020-2022  
(+21,6 %)



Verotulot (€/as.) 2022  
(4 652 €)



Kertynyt ylijäämä (€/as.) 2022  
(1 089 €)



Koulutustasoindeksi 2022  
(386)



Sairastavuusindeksi 2019  
(101,4)

## Veto- ja pitovoimaindeksi



Väestönmuutos (%) 2018-2022  
(+5,4 %)



Väestöennuste (%) 2022-2040  
(+11,9 %)



Työllisten nettomuutto 2019-2021\*  
(+9,3)



Sisäisten muuttojen vilkkaus 2020-2022\*  
(85,1)



Valmistuneet asunnot 2020-2022\*  
(130,8)



Vanhojen asuntojen neliöhinta 2022  
(2 034 €)



Ulkomaalaistaustaisten osuus 2022  
(3,2 %)



Opiskelijoiden osuus 2022  
(6,6 %)



15-34-vuotiaiden nettomuutto 2020-2022\*  
(+6,9)



Kesäasukkaiden määrä 2022  
(4,2)

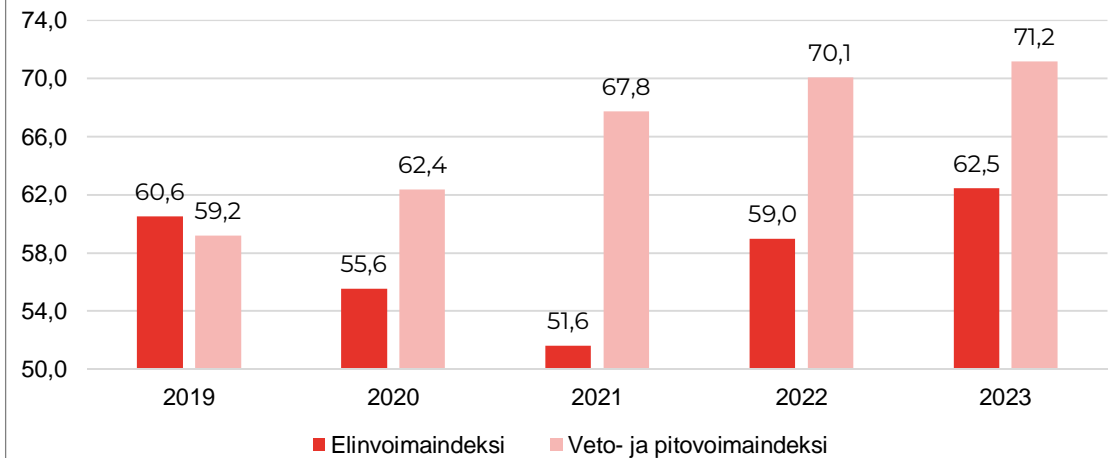


## EVP-INDEKSI

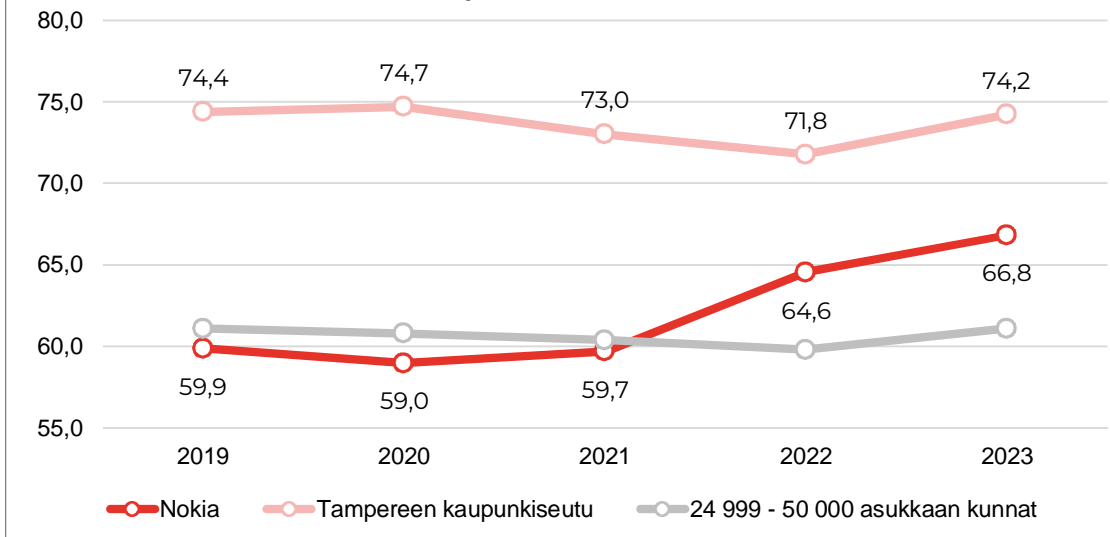
**Nokian EVP-indeksi oli 66,8 vuonna 2023. Kunnan elinvoimaindeksi oli 62,5 sekä vetovoima- ja pitovoimaindeksi 62,5.**

- **Nokian EVP-indeksi kasvoi vuosien 2019-2023 aikana.** Indeksissä tapahtui kasvua erityisesti vuosien 2021-2023 aikana.
- **Nokian elinvoimaindeksi sekä veto- ja pitovoimaindeksi kasvoivat myös tarkastelujakson aikana. Erityisesti veto- ja pitovoimaindeksissä tapahtui erittäin merkittävää kasvua.**
- EVP-indeksin kasvun taustalla on muun muassa työllisten ja 15-34-vuotiaiden nettomuuton parantuminen sekä valmistuneiden asuntojen määrän kasvu.
- **Nokian EVP-indeksi oli Tampereen kaupunkiseudun indeksiä alhaisempi, mutta samankokoisten kuntien keskimääräistä indeksiä suurempi.**

Nokian elinvoima- sekä veto- ja pitovoimaindeksin kehitys viimeisen viiden vuoden aikana



EVP-indeksin kehitys viimeisen viiden vuoden aikana







# TULONSAAJIEN MEDIAANITULOT

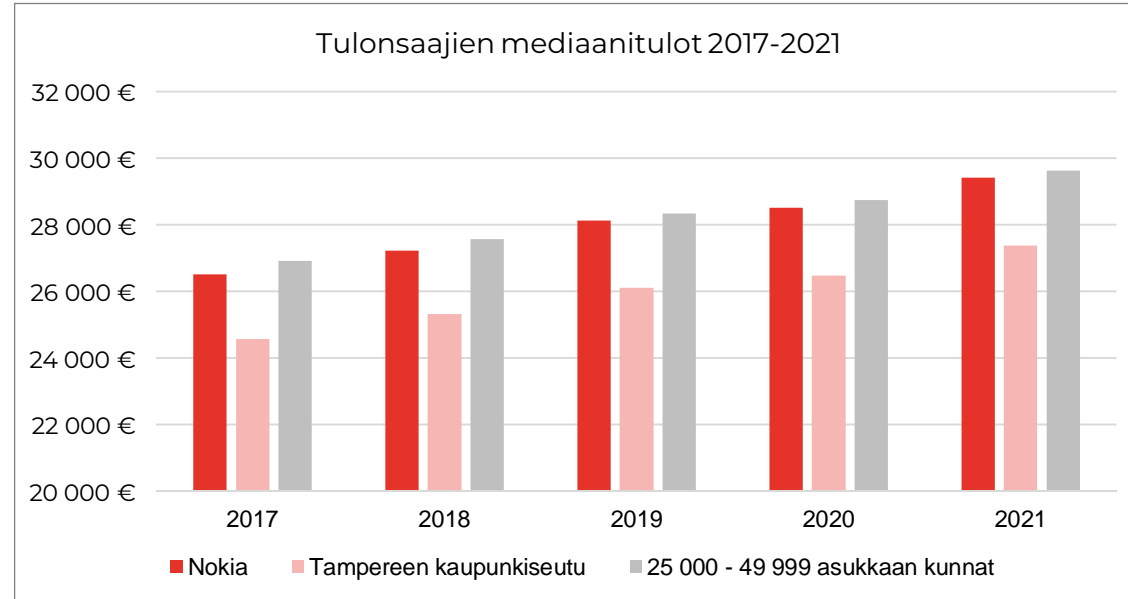
Nokian tulonsaajien mediaanitulot olivat 29 396 euroa vuonna 2021. Nokian tulonsaajien mediaanitulot olivat samaa tasoa kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.



**NOKIAN TULONSAAJIEN MEDIAANITULOT** olivat Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan arvoja suuremmat vuonna 2021. **Nokian tulonsaajien mediaanitulot olivat heikoimmat verrokkiryhmässä, mutta vahvistuivat kolmanneksi eniten vuosina 2017-2021.**



**KOKO MAASSA TULONSAAJIEN MEDIAANITULOT OLIVAT 26 637 EUROA VUONNA 2021.** Manner-Suomessa tulonsaajien mediaanitulot olivat suurimmat Kauniaisissa (41 498 €) ja Espoossa (34 157 €) sekä alhaisimmat Rautavaarassa (18 677 €).



Verrokkiryhmä	Tulonsaajien mediaanitulot 2017	Tulonsaajien mediaanitulot 2021 ↑	Muutos % 2017-2021	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Paimio	27 209 €	30 169 €	+10,9 %	30
Ylöjärvi	27 015 €	30 157 €	+11,6 %	31
Kangasala	27 150 €	29 861 €	+10,0 %	33
Siilinjärvi	27 156 €	29 589 €	+9,0 %	37
<b>Nokia</b>	<b>26 513 €</b>	<b>29 396 €</b>	<b>+10,9 %</b>	<b>40</b>



# YRITYSTIHEYS

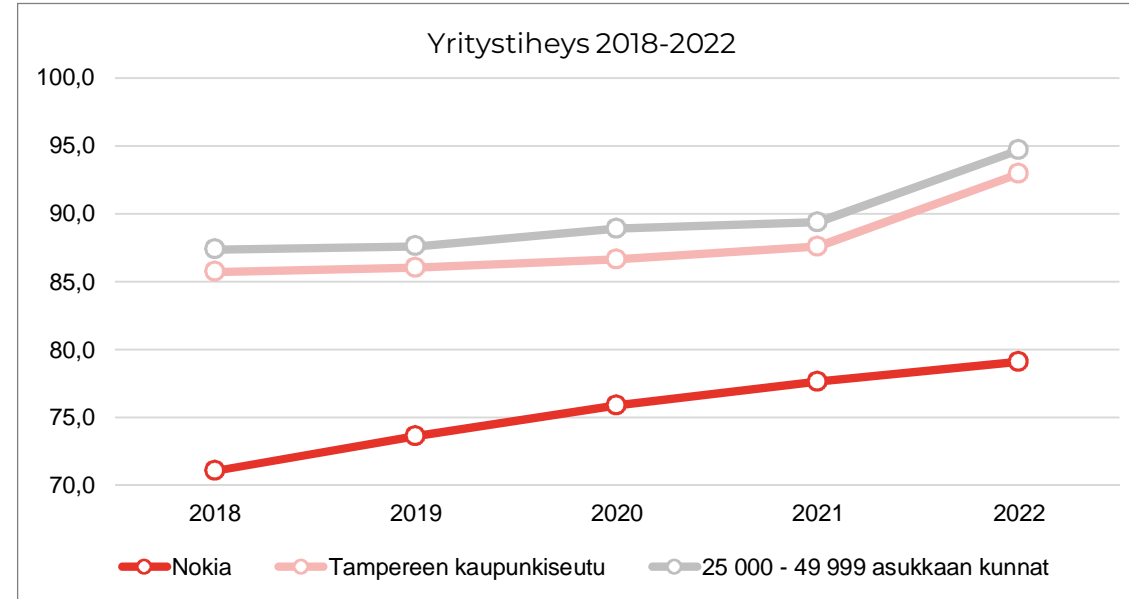
Nokiolla oli 79 yrityksen toimipaikkaa 1 000 asukasta kohden vuonna 2022. Nokian yritystiheys oli alhaisempi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.



**NOKIAN YRITYSTIHEYS** oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan arvoja alhaisempi vuonna 2022. **Nokian yritystiheys oli toiseksi alhaisin verrokkiryhmässä, mutta kasvoi kolmanneksi eniten vuosina 2018-2022.**



**KOKO MAASSA YRITYSTIHEYS OLI 109,1 VUONNA 2022.** Manner-Suomessa yritystiheys oli suurin Kustavissa (209,3) ja Kittilässä (175,8) sekä alhaisin Kemissä (57,1).



Verrokkiryhmä	Yritystiheys 2018	Yritystiheys 2022 ↑	Muutos % 2018-2022	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Ylöjärvi	91,9	104,0	+13,2 %	137
Paimio	95,1	102,3	+7,6 %	144
Kangasala	86,1	92,8	+7,8 %	191
<b>Nokia</b>	<b>71,1</b>	<b>79,1</b>	<b>+11,3 %</b>	<b>255</b>
Siilinjärvi	61,5	69,0	+12,1 %	282



# 35-44-VUOTIAIDEN TYÖLLISYYSASTE

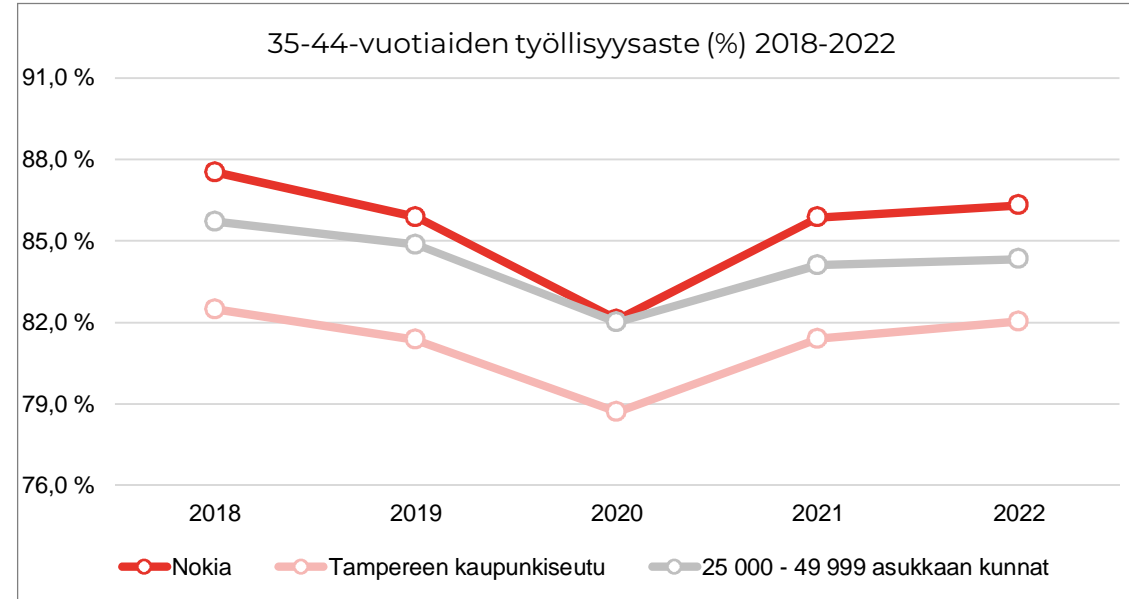
Nokian 35-44-vuotiaiden työllisyysaste oli 86,3 prosenttia vuonna 2022. Nokian työllisyysaste oli korkeampi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.



**NOKIAN 35-44-VUOTIAIDEN TYÖLLISYYSASTE** oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan työllisyysastetta korkeampi vuonna 2022. **Nokian työllisyysaste oli toiseksi alhaisin verrokkiryhmässä ja laski kaikista eniten vuosina 2018-2022.**



**KOKO MAASSA 35-44-VUOTIAIDEN TYÖLLISYYSASTE OLI 81,1 PROSENTTIA VUONNA 2022.** Manner-Suomessa työllisyysaste oli korkein Nousiaisissa (92,6 %) ja Mustasaarassa (92,6 %) sekä alhaisin Rautavaarassa (67,3 %).



Verrokkiryhmä	35-44-vuotiaiden työllisyysaste 2018	35-44-vuotiaiden työllisyysaste 2022 ↑	Muutos %-yks 2018-2022	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Ylöjärvi	88,9 %	88,3 %	-0,6 %-yks	19
Kangasala	88,5 %	87,4 %	-1,0 %-yks	32
Paimio	88,3 %	87,4 %	-0,9 %-yks	34
<b>Nokia</b>	<b>87,5 %</b>	<b>86,3 %</b>	<b>-1,2 %-yks</b>	<b>51</b>
Siilinjärvi	87,3 %	86,3 %	-1,0 %-yks	53



# TYÖPAIKKAOMA- VARAISUUSASTE

Nokialla oli 12 564 työpaikkaa ja 16 081 työllistä eli työpaikkaomavaraisuusaste oli 78,1 prosenttia vuonna 2022. Nokian työpaikkaomavaraisuus oli samaa tasoa kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

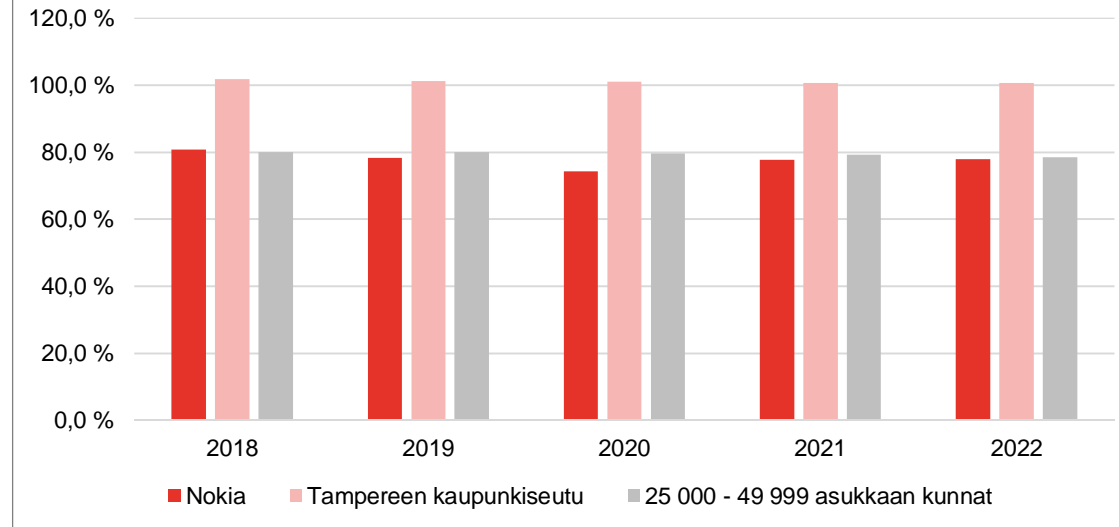


**NOKIAN TYÖPAIKKAOMAVARAISUUS** oli Tampereen kaupunkiseudun arvoa huomattavasti heikompi vuonna 2022. **Nokian työpaikkaomavaraisuus oli toiseksi korkein verrokkiryhmässä, mutta laski toiseksi eniten vuosina 2018-2022.**



**KOKO MANNER-SUOMEN KUNTIEN TYÖPAIKKAOMAVARAISUUSASTE OLI KESKIARVOLTAAN 85,9 PROSENTTIA VUONNA 2022.** Manner-Suomessa työpaikkaomavaraisuus oli vahvin Harjavallassa (153,9 %) ja Pietarsaaressa (136,8 %) sekä heikoin Lemissä (38,9 %).

Työpaikkaomavaraisuusaste 2018-2022



Verrokkiryhmä	Työpaikkaomavaraisuusaste 2018	Työpaikkaomavaraisuusaste 2022 ↑	Muutos %-yks 2018-2022	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Siilinjärvi	77,8 %	78,4 %	+0,6 %-yks	195
<b>Nokia</b>	<b>80,9 %</b>	<b>78,1 %</b>	<b>-2,8 %-yks</b>	<b>198</b>
Ylöjärvi	64,3 %	66,7 %	+2,4 %-yks	240
Paimio	64,7 %	63,9 %	-0,8 %-yks	253
Kangasala	62,7 %	58,9 %	-3,8 %-yks	265



# TALOUELLINEN HUOLTOSUHDE

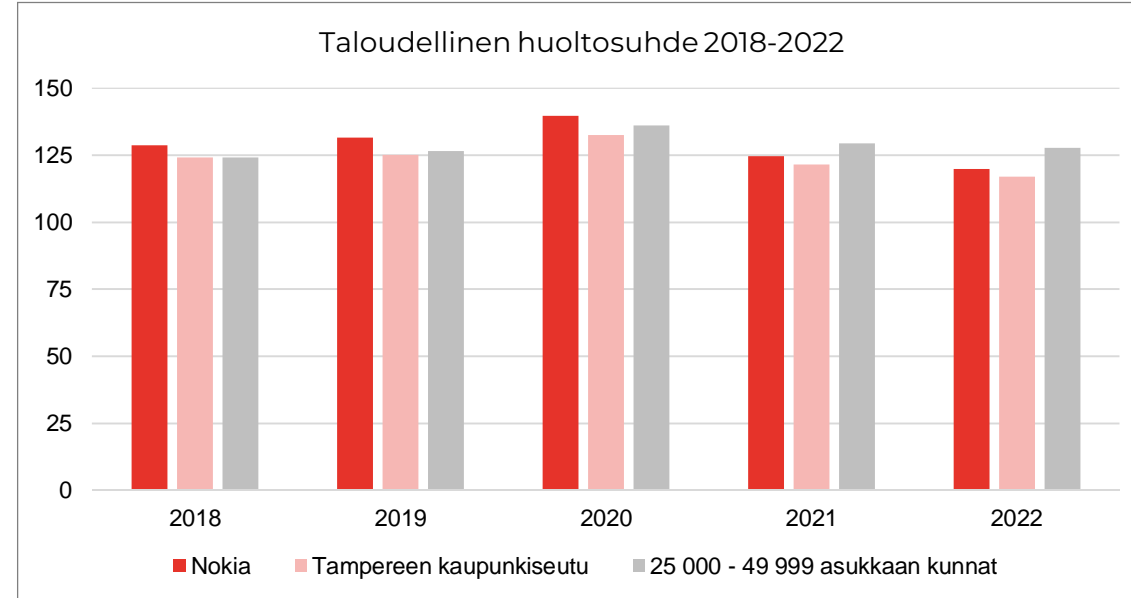
Nokiolla oli 120 työtöntä ja työvoiman ulkopuolella olevaa 100 työllistä kohden vuonna 2022. Nokian taloudellinen huoltosuhde oli samaa tasoa kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.



**NOKIAN TALOUDELLINEN HUOLTOSUHDE** oli Tampereen kaupunkiseudun kanssa lähes samaa tasoa, mutta koko maan arvoa vahvempi vuonna 2022. **Nokian taloudellinen huoltosuhde oli kolmanneksi vahvin verrokkiryhmässä ja vahvistui kaikista eniten vuosina 2018-2022..**



**KOKO MAASSA TALOUDELLINEN HUOLTOSUHDE OLI 130 VUONNA 2022.** Manner-Suomessa huoltosuhde oli vahvin Kittilässä (99,3) ja Sipoossa (103,0) sekä heikoin Puolangassa (250,0).



Verrokkiryhmä	Taloudellinen huoltosuhde 2018	Taloudellinen huoltosuhde 2022 ↓	Muutos 2018-2022	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Ylöjärvi	121,6	117,5	-4,1	28
Kangasala	123,6	117,8	-5,8	29
<b>Nokia</b>	<b>128,7</b>	<b>119,8</b>	<b>-8,9</b>	<b>34</b>
Paimio	121,6	123,4	+1,8	42
Siilinjärvi	131,0	130,5	-0,5	62



# AVOIMEN SEKTORIN TYÖPAIKKAMUUTOS

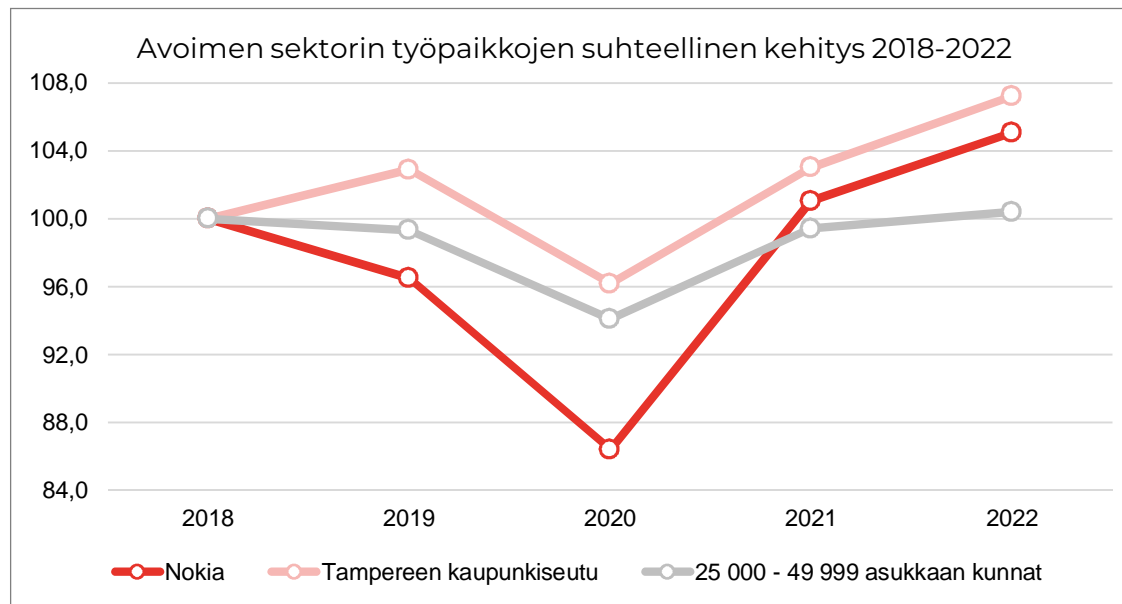
Nokialla oli 8 705 avoimen sektorin työpaikkaa vuonna 2022 ja niiden määrä kasvoi 21,6 prosentilla vuosina 2020-2022. Nokian avoimen sektorin työpaikkojen määrä kasvoi suhteellisesti enemmän kuin samankokoisissa kunnissa keskimäärin.



**NOKIAN AVOIMEN SEKTORIN TYÖPAIKKOJEN SUHTEELLINEN KASVU** oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan kasvua korkeampi vuosina 2020-2022. **Nokian avoimen sektorin työpaikkojen määrä oli kaikista korkein verrokkiryhmässä ja kasvoi suhteellisesti tarkasteltuna eniten tarkastelujakson aikana.**



**KOKO MAASSA AVOIMEN SEKTORIN TYÖPAIKAT KASVOIVAT 8,0 PROSENTILLA VUOSINA 2020-2022.** Manner-Suomessa avoimen sektorin työpaikat kasvoivat suhteellisesti eniten Kolarissa (+34,2 %), Inarissa (+29,8 %) ja Enontekiöllä (+27,9 %).



Verrokkiryhmä	Avoimen sektorin työpaikat 2020	Avoimen sektorin työpaikat 2022	Muutos % 2020-2022 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /293
<b>Nokia</b>	<b>7 160</b>	<b>8 705</b>	<b>+21,6 %</b>	<b>5</b>
Ylöjärvi	7 251	7 754	+6,9 %	76
Paimio	1 973	2 069	+4,9 %	102
Kangasala	6 126	6 366	+3,9 %	129
Siilinjärvi	4 452	4 604	+3,4 %	144



# VEROTULOT (€/AS.)

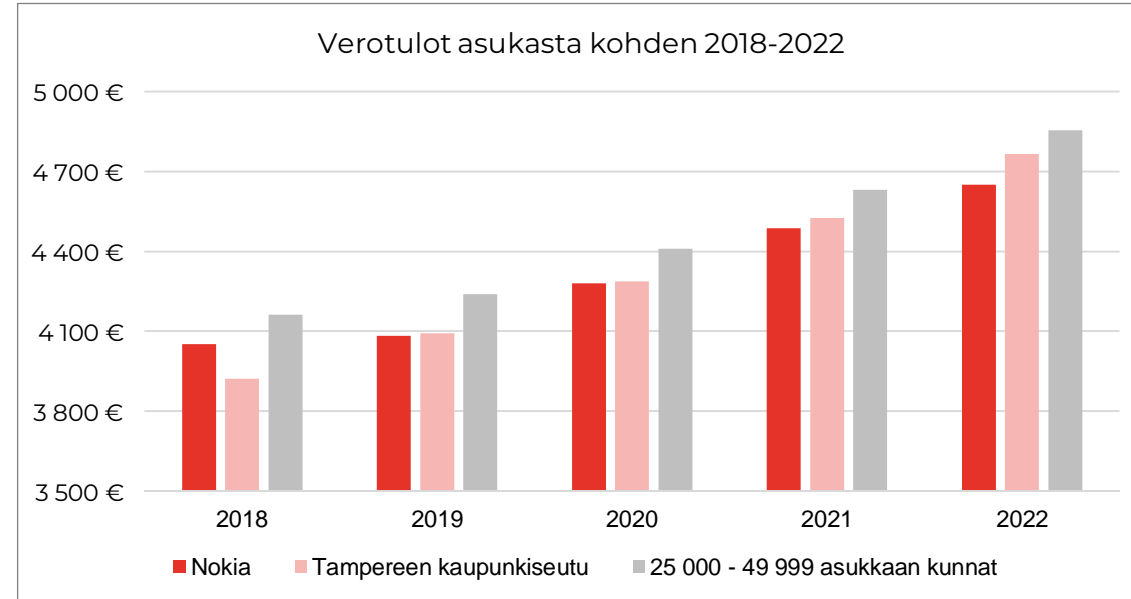
Nokian verotulot asukasta kohden oli 4 652 euroa vuonna 2022. Nokian verotulot asukasta kohden oli alhaisempi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.



**NOKIAN VEROTULOT ASUKASTA KOHDEN** oli Tampereen kaupunkiseudun ja Manner-Suomen arvoa alhaisempi vuonna 2022. **Nokian verotulot asukasta kohden oli toiseksi suurin verrokkiryhmässä, mutta kasvoi suhteellisesti tarkasteltuna kaikista vähiten vuosina 2018-2022.**



**MANNER-SUOMESSA VEROTULOT ASUKASTA KOHDEN OLI 4 835 EUROA VUONNA 2022.** Kunnista verotulot asukasta kohden oli suurin Kauniaisissa (8 522 €) ja Eurajoella (6 457 €) sekä alhaisin Merijärvellä (2 766 €).



Verrokkiryhmä	Verotulot (€/as.) 2018	Verotulot (€/as.) 2022 ↑	Muutos % 2018-2022	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Siilinjärvi	3 931 €	4 715 €	+20,0 %	57
<b>Nokia</b>	<b>4 053 €</b>	<b>4 652 €</b>	<b>+14,8 %</b>	<b>65</b>
Kangasala	3 958 €	4 648 €	+17,4 %	66
Ylöjärvi	3 801 €	4 540 €	+19,5 %	82
Paimio	3 793 €	4 398 €	+15,9 %	107



# KERTYNYT YLI- TAI ALIJÄÄMÄ (€/AS.)

**Nokialla kertyi ylijäämää 1 089 euroa asukasta kohden vuonna 2022. Nokian kertynyt ylijäämä asukasta kohden oli alhaisempi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.**

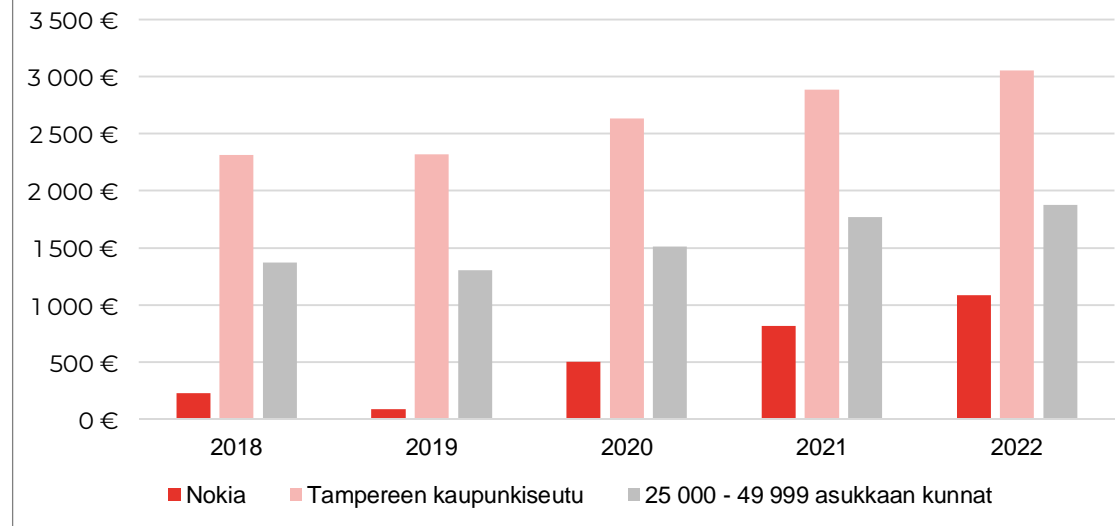


**NOKIAN KERTYNYT YLIJÄÄMÄ ASUKASTA KOHDEN** oli Tampereen kaupunkiseudun ja Manner-Suomen arvoa merkittävästi alhaisempi vuonna 2022. **Nokian kertynyt ylijäämä asukasta kohden oli kuitenkin kolmanneksi korkein verrokkiryhmässä.**



**MANNER-SUOMESSA KERTYI YLIJÄÄMÄÄ ASUKASTA KOHDEN 3 210 EUROA VUONNA 2022.** Kunnista ylijäämää kertyi asukasta kohden eniten Kittilässä (+13 207 €) ja Helsingissä (+10 492 €). Alijäämää kertyi eniten Kyyjärvellä (-2 766 €) ja Pertunmaalla (-2 006 €).

Kertynyt ylijäämä asukasta kohden 2018-2022



Verrokkiryhmä	Kertynyt yli- tai alijäämä 2018	Kertynyt yli- tai alijäämä 2020	Kertynyt yli- tai alijäämä 2022 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Kangasala	2 141 €	2 700 €	2 815 €	72
Ylöjärvi	1 643 €	1 771 €	1 819 €	126
<b>Nokia</b>	<b>232 €</b>	<b>508 €</b>	<b>1 089 €</b>	<b>181</b>
Paimio	-160 €	21 €	123 €	259
Siilinjärvi	-198 €	156 €	96 €	261





# KOULUTUSTASO- INDEKSI

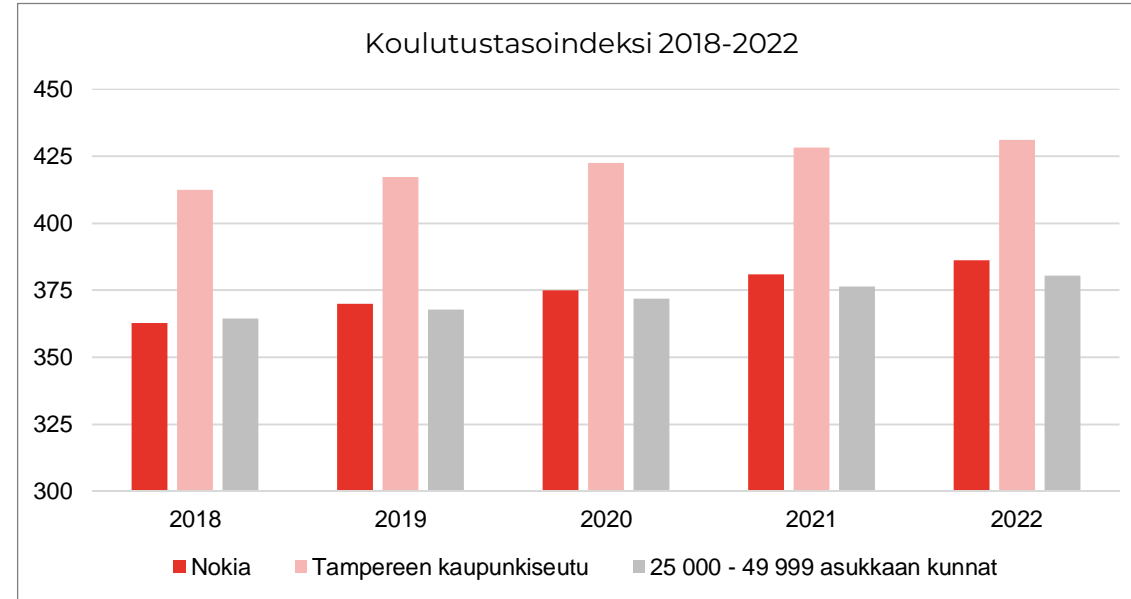
Nokiolla perusasteen jälkeistä korkeinta tutkintoa suoritettiin keskimäärin 3,9 vuotta eli koulutustasoindeksi oli 386 vuonna 2022. Nokian indeksi oli vahvempi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.



**NOKIAN KOULUTUSTASOINDEKSI** oli Tampereen kaupunkiseudun indeksistä heikompi, mutta koko maan indeksin kanssa samaa tasoa vuonna 2022. **Nokian koulutustasoindeksi oli heikoin verrokkiryhmässä, mutta kasvoi suhteellisesti tarkasteltuna kaikista eniten vuosina 2018-2022.**



**KOKO MAASSA KOULUTUSTASOINDEKSI OLI 391 VUONNA 2022.** Manner-Suomessa indeksi oli vahvin Kauniaisissa (604) ja Espoossa (489) sekä heikoin Kivijärvellä (244).



Verrokkiryhmä	Koulutustaso- indeksi 2018	Koulutustaso- indeksi 2022 ↑	Muutos % 2018-2022	Sijoitus Manner- Suomessa /293
Kangasala	402	425	+5,6 %	15
Ylöjärvi	382	405	+5,9 %	27
Siilinjärvi	388	404	+4,0 %	28
Paimio	373	392	+5,0 %	37
<b>Nokia</b>	<b>363</b>	<b>386</b>	<b>+6,4 %</b>	<b>39</b>

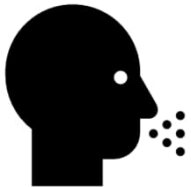


# SAIRASTAVUUS- INDEKSI

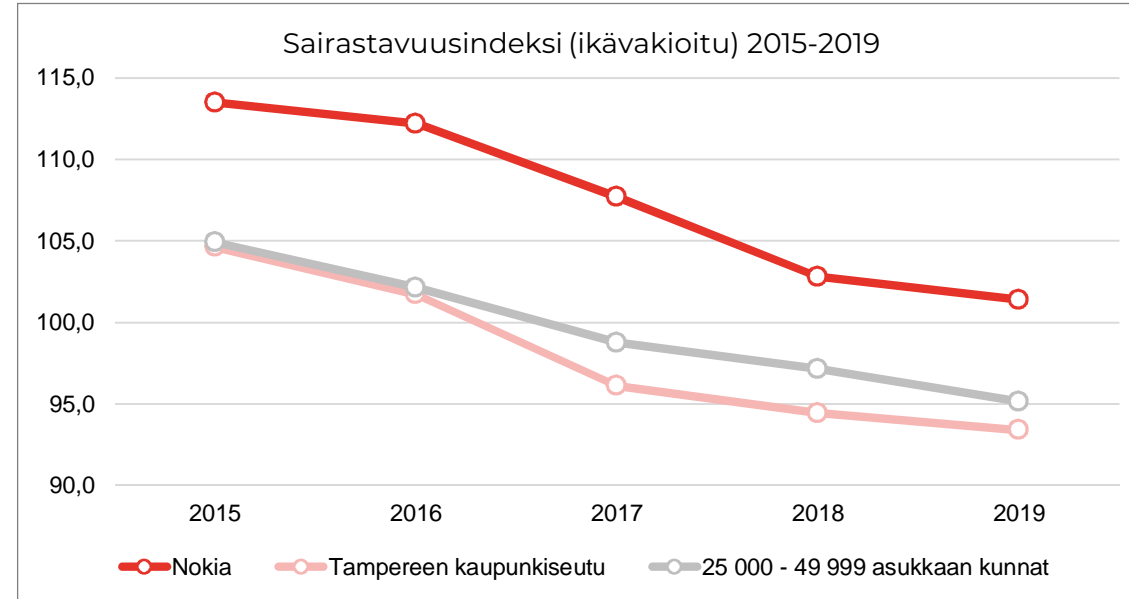
**Nokian sairastavuusindeksi oli 101 vuonna 2019. Nokian indeksi oli heikompi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.**



**NOKIAN SAIRASTAVUUSINDEKSI** oli Tampereen kaupunkiseudun indeksiä heikompi vuonna 2019. **Nokian sairastavuusindeksi oli toiseksi heikoin verrokkiryhmässä ja vahvistui kaikista vähiten vuosina 2015-2019.**



**MANNER-SUOMESSA SAIRASTAVUUSINDEKSI** oli vahvin Kauniaisissa (61) ja Luodossa (69) sekä heikoin Rautavaarassa (190) vuonna 2019.



Verrokkiryhmä	Sairastavuusindeksi 2015	Sairastavuusindeksi 2019 ↓	Muutos % 2015-2019	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Paimio	102	88	-13,5 %	34
Ylöjärvi	105	93	-11,4 %	58
Kangasala	106	94	-11,5 %	61
<b>Nokia</b>	<b>114</b>	<b>101</b>	<b>-10,7 %</b>	<b>101</b>
Siilinjärvi	127	112	-12,5 %	165

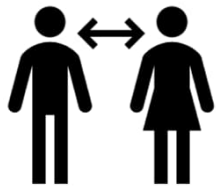


# VÄESTÖNMUUTOS

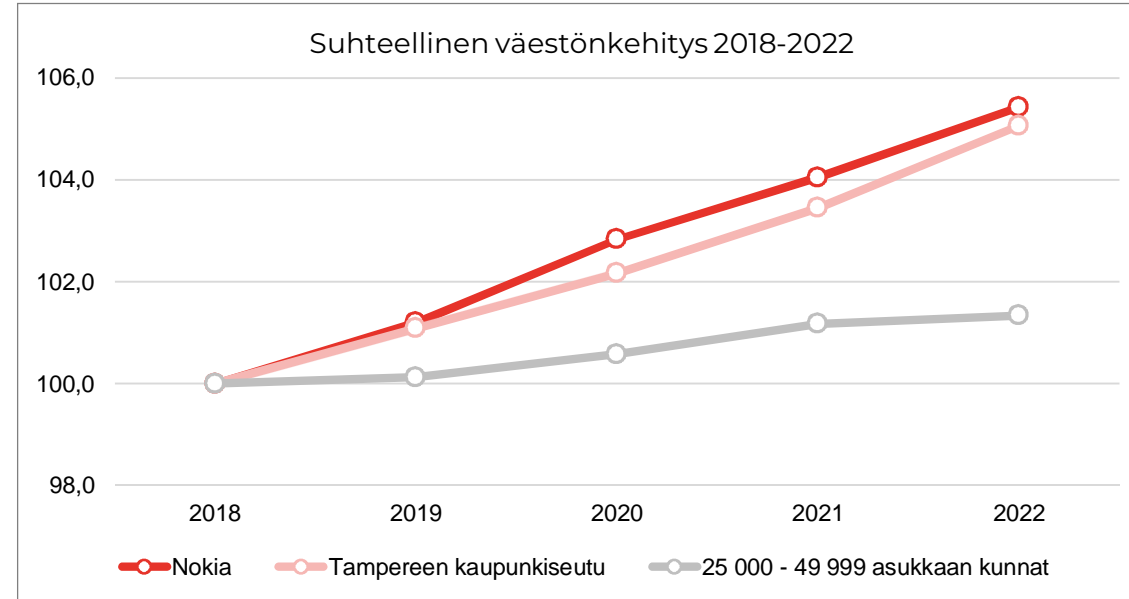
Nokiassa väkiluku kasvoi 1 819 henkilöllä eli 5,4 prosentilla vuosien 2018-2022 aikana. Nokian suhteellinen väestönkasvu oli voimakkaampaa kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen kasvu.



**NOKIAN SUHTEELLINEN VÄESTÖNKASVU** oli Tampereen kaupunkiseudun kasvun kanssa samaa tasoa, mutta koko maan kasvua selkeästi korkeampaa vuosina 2018-2022. **Nokian väkiluku oli kaikista korkein verrokkiryhmässä ja suhteellinen väestönkasvu korkeinta tarkastelujakson aikana.**



**KOKO MAASSA VÄKILUKU KASVOI 0,8 PROSENTILLA VUOSINA 2018-2022.** Manner-Suomessa suhteellinen väestönkasvu oli korkeita Sipoossa (+8,0 %) ja Kempeleessä (+7,7 %). Väestönlasku oli voimakkainta Kyyjärvellä (-10,9 %) ja Rautavaarassa (-10,5 %).



Verrokkiryhmä	Väestö 2018	Väestö 2022	Muutos % 2018-2022 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /293
<b>Nokia</b>	<b>33 527</b>	<b>35 346</b>	<b>+5,4 %</b>	<b>10</b>
Kangasala	31 676	32 959	+4,1 %	18
Paimio	10 832	11 138	+2,8 %	31
Ylöjärvi	32 983	33 607	+1,9 %	38
Siilinjärvi	21 674	21 232	-2,0 %	94



# MDI:N VÄESTÖENNUSTE

Nokiassa väkiluvun ennakoitaan kasvavan 4 212 henkilöllä eli 11,9 prosentilla vuosien 2022-2040 aikana. Nokian suhteellinen väestönkasvun ennakoitaan olevan voimakkaampaa kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen kasvu.

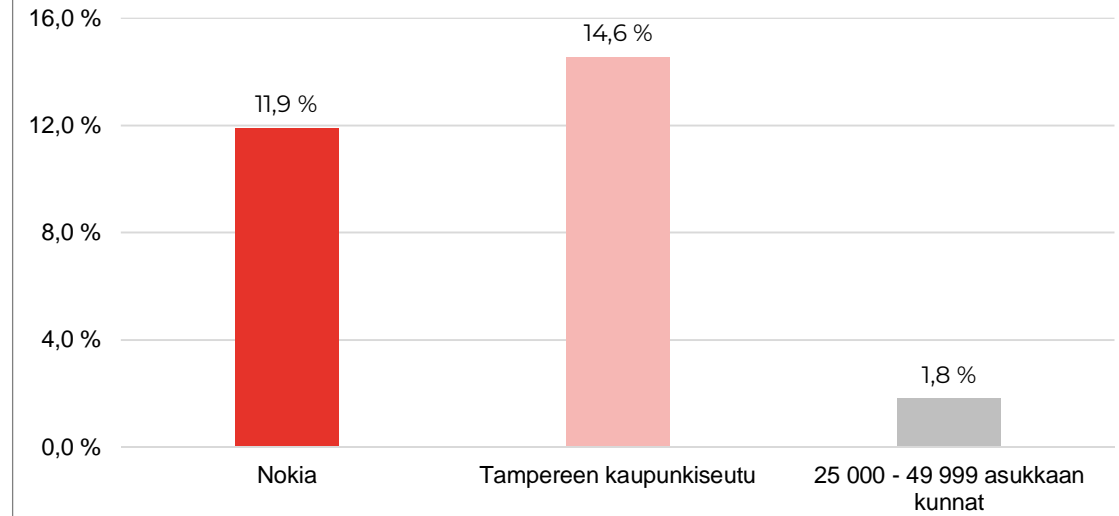


**NOKIAN SUHTEELLISEN VÄESTÖNKASVUN ENNAKOIDAAN** olevan Tampereen kaupunkiseudun kasvua alhaisempaa, mutta koko maan kasvua huomattavasti korkeampaa vuosina 2022-2040. **Nokian väkiluvun ennakoitaan olevan kaikista korkein verrokki-ryhmässä ja suhteellisen väestönkasvun olevan korkeinta tarkastelujakson aikana.**



**KOKO MAASSA VÄKILUKUN ENNAKOIDAAN KASVAVAN 3,9 PROSENTILLA VUOSINA 2022-20240.** Manner-Suomessa suhteellisen väestönkasvun ennakoitaan olevan korkeinta Sipoossa (+27,4 %) ja Espoossa (+25,0 %). Väestönlaskun ennakoitaan olevan voimakkainta Kyyjärvellä (-31,1 %) ja Soinilla (-29,0 %).

Ennakoitu suhteellinen väestönmuutos 2022-2040



Verrokki-ryhmä	Väestö 2022	Väestö 2040	Muutos % 2022-2040 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /293
<b>Nokia</b>	<b>35 346</b>	<b>39 558</b>	<b>+11,9 %</b>	<b>19</b>
Kangasala	32 959	36 837	+11,8 %	20
Ylöjärvi	33 607	35 526	+5,7 %	33
Paimio	11 138	11 765	+5,6 %	35
Siilinjärvi	21 232	19 618	-7,6 %	100



# TYÖLLISTEN NETTOMUUTTO

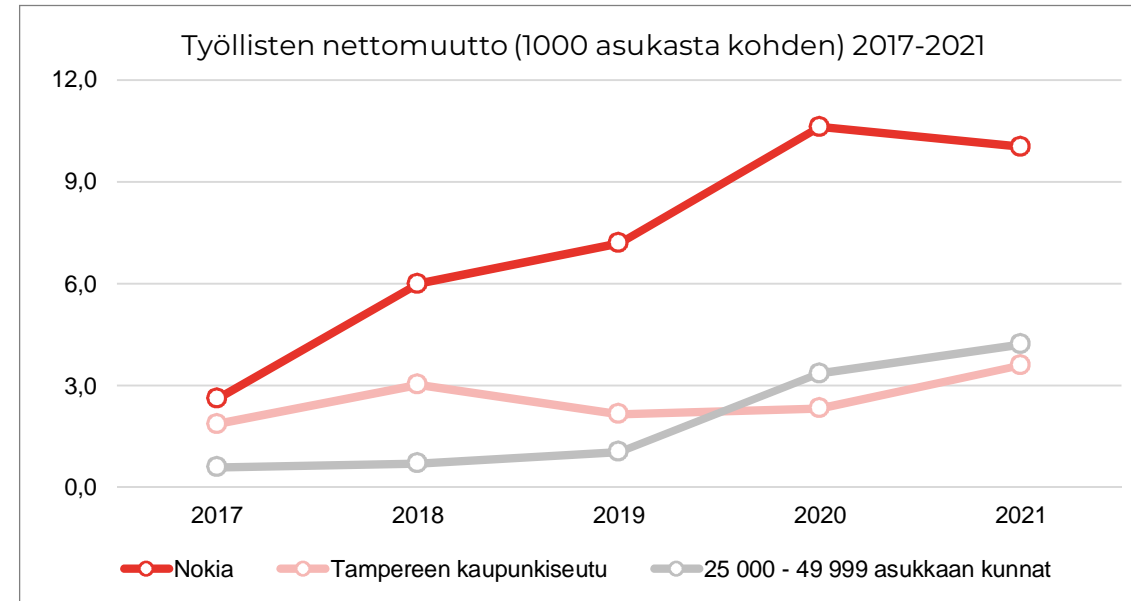
Nokia sai muuttovoittoa työllisistä yhteensä 960 henkilöä vuosina 2019-2021. Nokian työllisten nettomuutto 1 000 asukasta kohden oli suurempi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen nettomuutto.



**NOKIAN TYÖLLISTEN NETTOMUUTTO 1 000 ASUKASTA KOHDEN** oli Tampereen kaupunkiseudun nettomuuttoa suurempi vuosina 2019-2021. **Nokian nettomuutto oli kaikista korkein verrokkiryhmässä tarkastelujakson aikana.**



**MANNER-SUOEMSSA TYÖLLISTEN NETTOMUUTTO 1 000 ASUKASTA KOHDEN** oli suurin Kustavissa (+17,3) ja Sipoossa (+14,5) vuosina 2019-2021. Alhaisin nettomuutto oli Lappajärvellä (-10,8) ja Perhossa (-9,6).



Verrokkiryhmä	Työllisten nettomuutto 2019-2021	Työllisten nettomuutto (1 000 as. kohden) 2019-2021 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /293
<b>Nokia</b>	<b>+960</b>	<b>+9,3</b>	<b>10</b>
Kangasala	+616	+6,3	24
Ylöjärvi	+389	+3,9	37
Paimio	+119	+3,6	40
Siilinjärvi	-99	-1,5	184



# SISÄISTEN MUUTTOJEN VILKKAUS

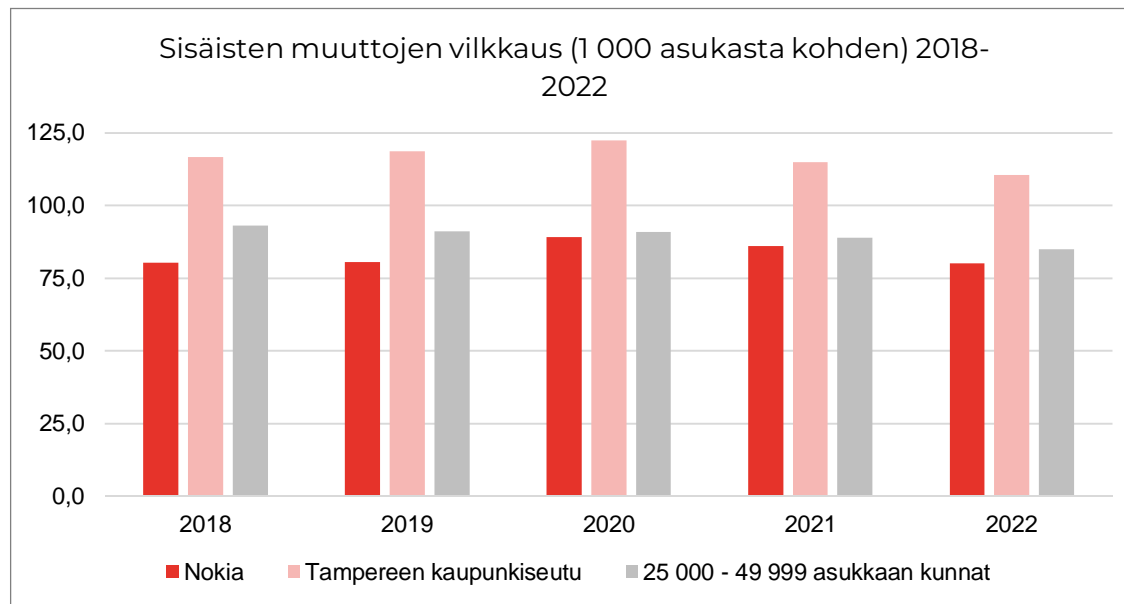
Nokian kuntarajojen sisällä tapahtui yhteensä 8 915 sisäistä muuttoa vuosina 2020-2022. Nokian sisäisten muuttojen vilkkaus 1 000 asukasta kohden oli samaa tasoa kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.



**NOKIAN SISÄISTEN MUUTTOJEN VILKKAUS 1 000 ASUKASTA KOHDEN** oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan arvoa merkittävästi alhaisempi vuosina 2020-2022. **Nokian sisäisten muuttojen vilkkaus oli kuitenkin kaikista korkein verrokkiryhmässä tarkastelujakson aikana.**



**KOKO MAASSA SISÄISTEN MUUTTOJEN VILKKAUS 1 000 ASUKASTA KOHDEN OLI 106,3 VUOSINA 2020-2022.** Manner-Suomessa muuttojen määrä 1 000 asukasta kohden oli suurinta Helsingissä (158,7) ja Jyväskylässä (153,0) sekä alhaisinta Kustavissa (21,2).



Verrokkiryhmä	Sisäisten muuttojen määrä 2020-2022	Sisäisten muuttojen määrä (1 000 as. kohden) 2020-2022 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /293
<b>Nokia</b>	<b>8 915</b>	<b>85,2</b>	<b>52</b>
Siilinjärvi	4 613	72,3	88
Kangasala	6 486	66,4	112
Ylöjärvi	6 577	65,5	117
Paimio	1 778	53,8	177



# VALMISTUNEET ASUNNOT

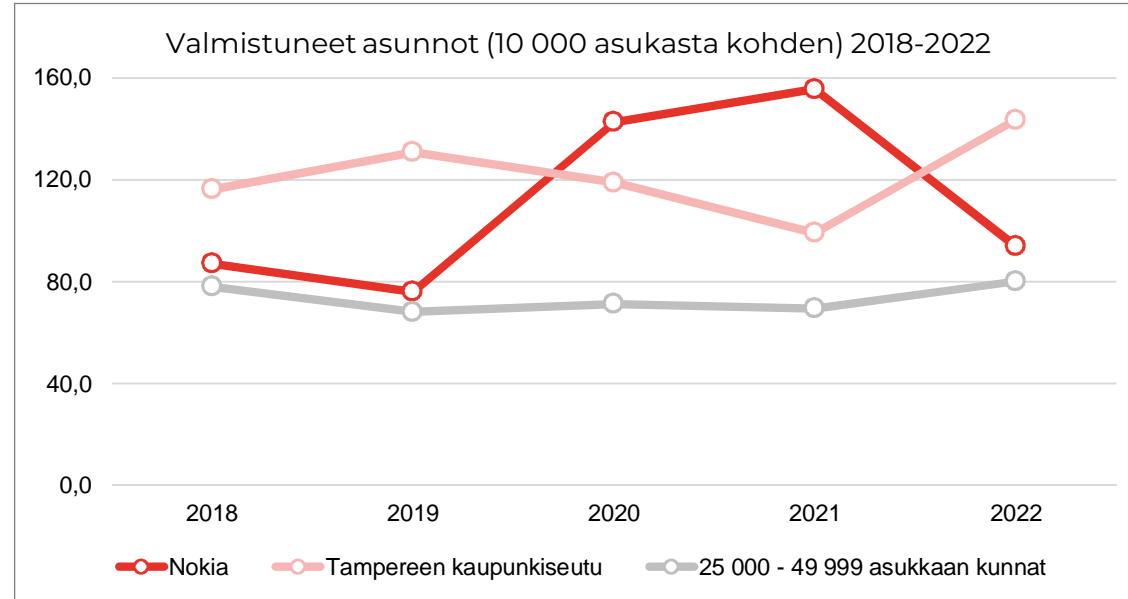
Nokiassa valmistui yhteensä 1 367 asuntoa vuosina 2020-2022. Nokian valmistuneiden asuntojen määrä 10 000 asukasta kohden oli suurempi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.



Nokiassa VALMISTUNEIDEN ASUNTOJEN MÄÄRÄ 10 000 ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan arvoja suurempi vuosina 2020-2022. Nokiassa asuntoja valmistui kaikista eniten verrokkiryhmässä tarkastelujakson aikana.



KOKO MAASSA ASUNTOJA VALMISTUI 10 000 ASUKASTA KOHDEN YHTEENSÄ 71 VUOSINA 2020-2022. Manner-Suomessa asuntoja valmistui 10 000 asukasta kohden eniten Espoossa (165,5) ja Tuusulassa (158,1). Asuntoja ei valmistunut ollenkaan Punkalaitumella ja Savukoskella.



Verrokkiryhmä	Valmistuneet asunnot 2020-2022	Valmistuneet asunnot (10 000 as. kohden) 2020-2022 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /293
<b>Nokia</b>	<b>1 367</b>	<b>130,8</b>	<b>7</b>
Kangasala	881	89,9	21
Ylöjärvi	553	55,0	45
Siilinjärvi	306	48,0	51
Paimio	133	40,2	61



# VANHOJEN OSAKEASUNTOJEN NELIÖHINNAT

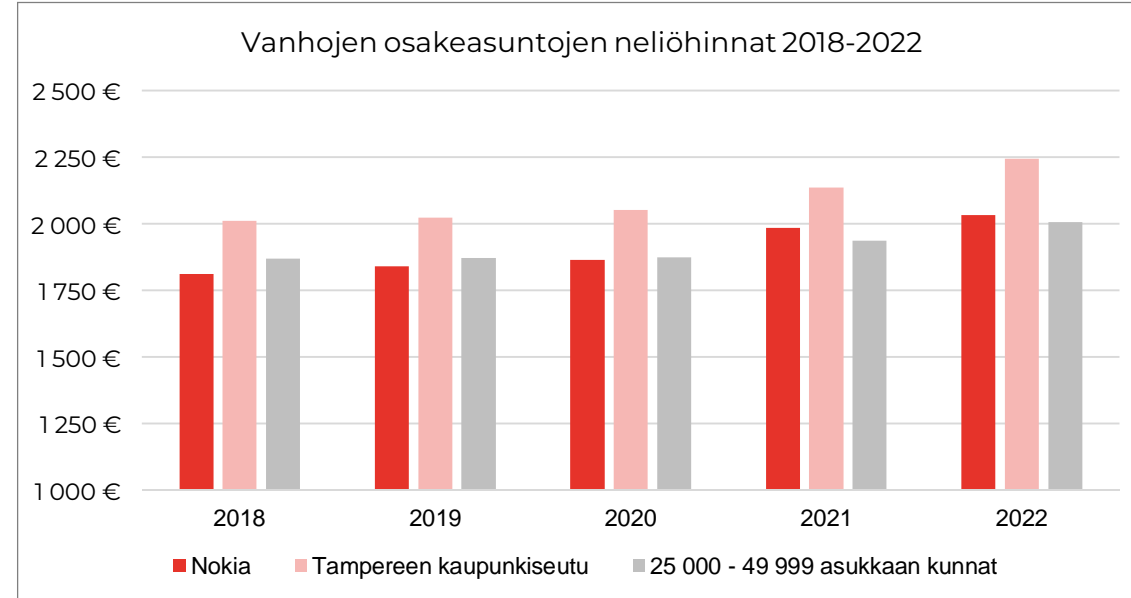
Nokiassa vanhojen osakeasuntojen neliöhinnat olivat 2 034 euroa vuonna 2022. Nokian neliöhinnat olivat samaa tasoa kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen neliöhinta.



**NOKIAN VANHOJEN OSAKEASUNTOJEN NELIÖHINNAT** olivat Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan hintoja alhaisemmat vuonna 2022. **Nokian neliöhinnat olivat kolmanneksi korkeimmat verrokkiryhmässä ja kasvoivat suhteellisesti tarkasteltuna kolmanneksi eniten vuosina 2018-2022.**



**KOKO MAASSA VANHOJEN OSAKEASUNTOJEN NELIÖHINNAT OLIVAT 2 848 EUROA VUONNA 2022.** Manner-Suomessa neliöhinnat olivat korkeimmat Helsingissä (5 690 €), Kauniaisissa (4 503 €) ja Espoossa (4 084 €).



Verrokkiryhmä	Neliöhinta 2018	Neliöhinta 2022 ↑	Muutos % 2018-2022	Sijoitus Manner-Suomessa /246
Ylöjärvi	1 875 €	2 241 €	+19,5 %	22
Kangasala	1 943 €	2 208 €	+13,6 %	24
<b>Nokia</b>	<b>1 813 €</b>	<b>2 034 €</b>	<b>+12,2 %</b>	<b>35</b>
Siilinjärvi	1 610 €	1 545 €	-4,0 %	63
Paimio	1 413 €	1 484 €	+5,0 %	71





# ULKOMAALAI- TAUSTAISTEN OSUUS

Nokiassa oli yhteensä 1 147 ulkomaalaistaustaista henkilöä vuonna 2022. Nokian ulkomaalaistaustaisten henkilöiden osuus väestöstä oli alhaisempi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen osuus.

## NOKIAN ULKOMAALAISTAUSTAISTEN HENKILÖIDEN OSUUS VÄESTÖSTÄ

oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan osuuksia selkeästi alhaisempi vuonna 2022. **Nokian ulkomaalaistaustaisten osuus oli toiseksi korkein verrokkiryhmässä ja kasvoi kolmanneksi eniten vuosina 2018-2022.**

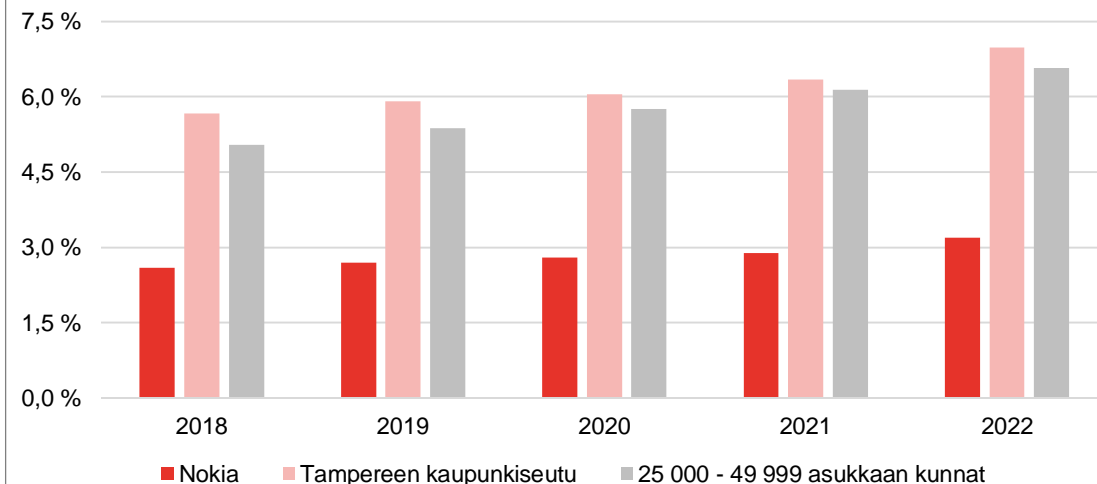


## KOKO MAASSA ULKOMAALAISTAUSTAISTEN OSUUS VÄESTÖSTÄ OLI 9,1 PROSENTTIA VUONNA 2022.

Manner-Suomessa ulkomaalaistaustaisten osuus oli korkein Vantaalla (25,3 %) ja Espoossa (22,0 %) sekä alhaisin Reisjärvellä (0,4 %).



Ulkomaalaistaustaisten osuus väestöstä 2018-2022



Verrokkiryhmä	Ulkomaalaistaustaisten osuus 2018	Ulkomaalaistaustaisten osuus 2022 ↑	Muutos %-yks 2018-2022	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Paimio	2,6 %	3,6 %	+1,0 %-yks	111
<b>Nokia</b>	<b>2,6 %</b>	<b>3,2 %</b>	<b>+0,6 %-yks</b>	<b>139</b>
Kangasala	2,3 %	3,0 %	+0,7 %-yks	152
Ylöjärvi	2,4 %	2,9 %	+0,5 %-yks	157
Siilinjärvi	1,3 %	1,6 %	+0,3 %-yks	251



# OPISKELIJOIDEN OSUUS

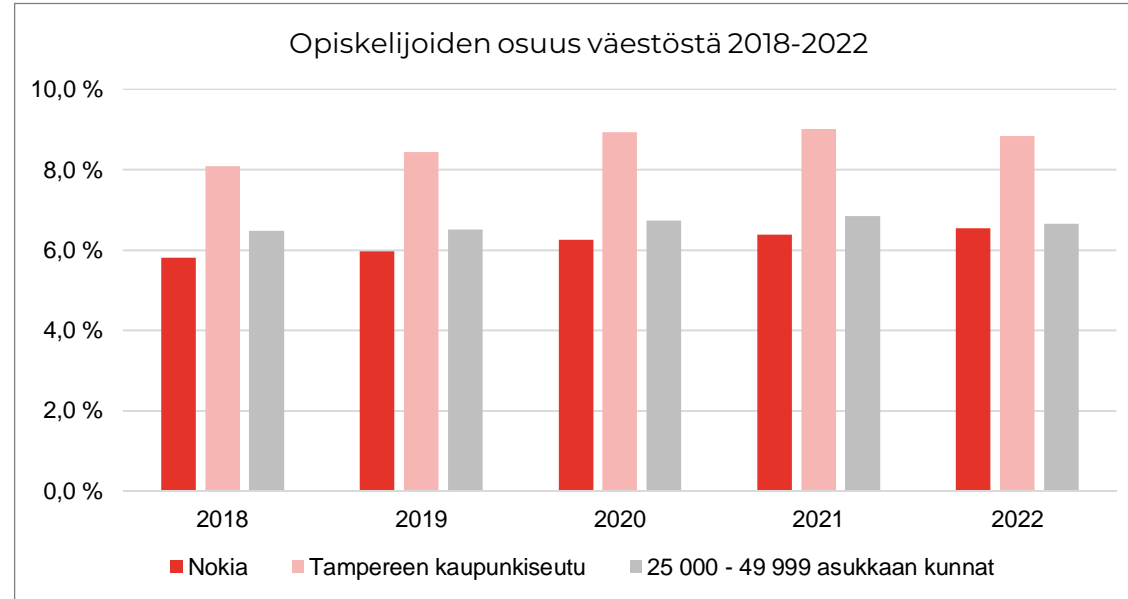
Nokialla oli yhteensä 2 317 opiskelijaa vuonna 2022. Nokian opiskelijoiden osuus väestöstä oli samaa tasoa kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen osuus.



**NOKIAN OPISKELIJOIDEN OSUUS VÄESTÖSTÄ** oli Tampereen kaupunki-seudun ja koko maan osuuksia alhaisempi vuonna 2022. **Nokian opiskelijoiden osuus oli kolmanneksi korkein verrokkiryhmässä ja kasvoi kaikista eniten vuosina 2018-2022.**



**MANNER-SUOMESSA 15-34-VUOTIAIDEN NETTOMUUTTO 1 000 ASUKASTA KOHDEN** oli suurin Tampereella (+10,5) ja Kittilässä (+7,0) vuosina 2020-2022. Alhaisin nettomuutto oli Kyyjärvellä (-19,4) ja Lappajärvellä (-16,0).



Verrokkiryhmä	Opiskelijoiden osuus 2018	Opiskelijoiden osuus 2022 ↑	Muutos %-yks 2018-2022	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Kangasala	6,1%	6,7%	+0,6%	47
Siilinjärvi	6,6%	6,6%	-0,1%	59
<b>Nokia</b>	<b>5,8%</b>	<b>6,6%</b>	<b>+0,7%</b>	<b>61</b>
Ylöjärvi	6,3%	6,4%	+0,1%	75
Paimio	5,9%	5,5%	-0,4%	141



# 15-34-VUOTIAIDEN NETTOMUUTTO

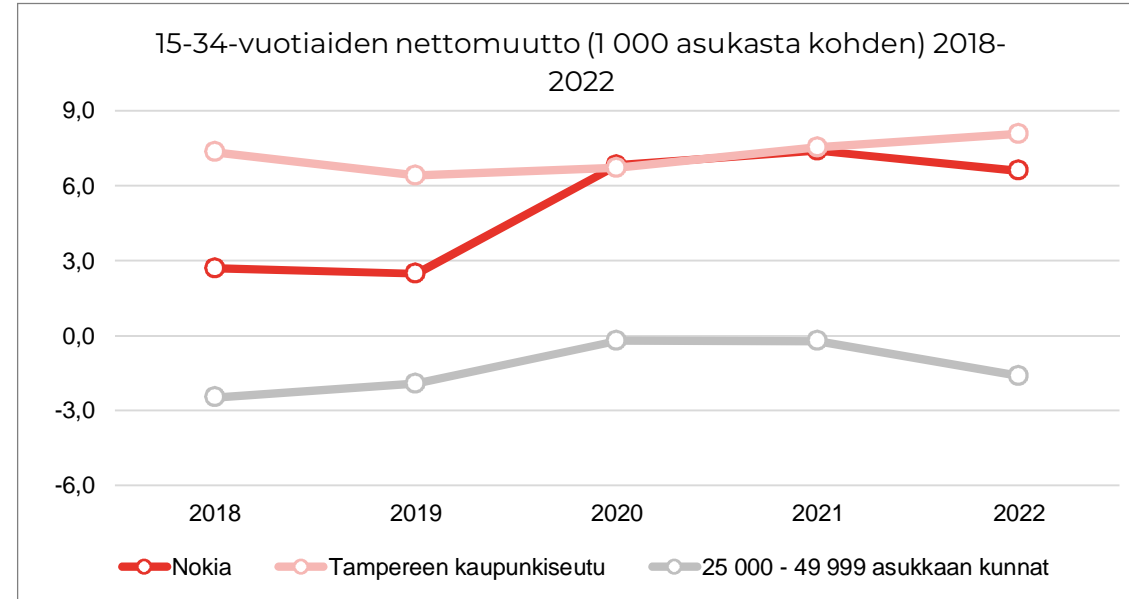
Nokia sai muuttovoittoa 15-34-vuotiaista yhteensä 726 henkilöä vuosina 2020-2022. Nokian 15-34-vuotiaiden nettomuutto 1 000 asukasta kohden oli suurempi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen nettomuutto.



**NOKIAN 15-34-VUOTIAIDEN NETTOMUUTTO 1 000 ASUKASTA KOHDEN** oli Tampereen kaupunkiseudun nettomuuton kanssa samaa tasoa vuosina 2020-2022. **Nokian nettomuutto oli kaikista korkein verrokkiryhmässä tarkastelujakson aikana.**



**MANNER-SUOMESSA 15-34-VUOTIAIDEN NETTOMUUTTO 1 000 ASUKASTA KOHDEN** oli suurin Tampereella (+10,5) ja Kittilässä (+7,0) vuosina 2020-2022. Alhaisin nettomuutto oli Kyyjärvellä (-19,4) ja Lappajärvellä (-16,0).



Verrokkiryhmä	15-34-vuotiaiden nettomuutto 2020-2022	15-34-vuotiaiden nettomuutto (1 000 as. kohden) 2020-2022 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /293
<b>Nokia</b>	<b>+726</b>	<b>+6,9</b>	<b>3</b>
Kangasala	+285	+2,9	17
Paimio	+52	+1,6	25
Ylöjärvi	-214	-2,1	56
Siilinjärvi	-306	-4,8	128



# KESÄASUKKAIDEN MÄÄRÄ

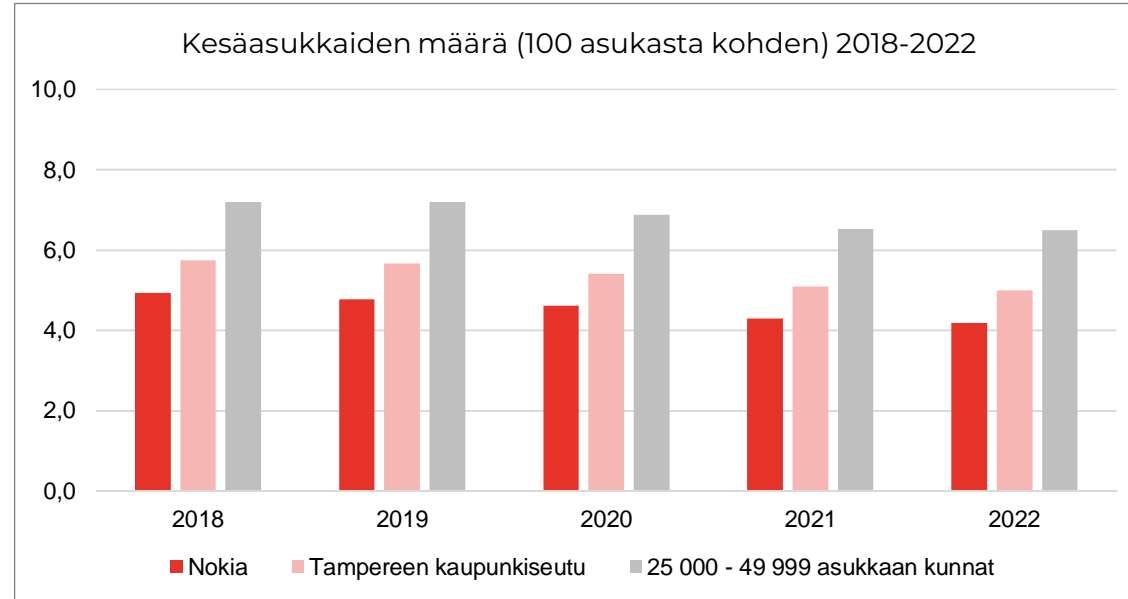
Nokiolla oli yhteensä 1 500 kesäasukasta vuonna 2022. Nokian kesäasukkaiden määrä 100 asukasta kohden oli alhaisempi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.



**NOKIAN KESÄASUKKAIDEN MÄÄRÄ 100 ASUKASTA KOHDEN** oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan arvoja alhaisempi vuonna 2022. **Nokian kesäasukkaiden määrä 100 asukasta kohden oli toiseksi alhaisin verrokkiryhmässä.**



**KOKO MAASSA KESÄASUKKAIDEN MÄÄRÄ 100 ASUKASTA KOHDEN OLI 9,3 VUONNA 2022.** Manner-Suomessa kesäasukkaiden määrä 100 asukasta kohden oli suurin Kustavissa (431,7), Puumalassa (246,1) ja Kuhmoisissa (210,6).



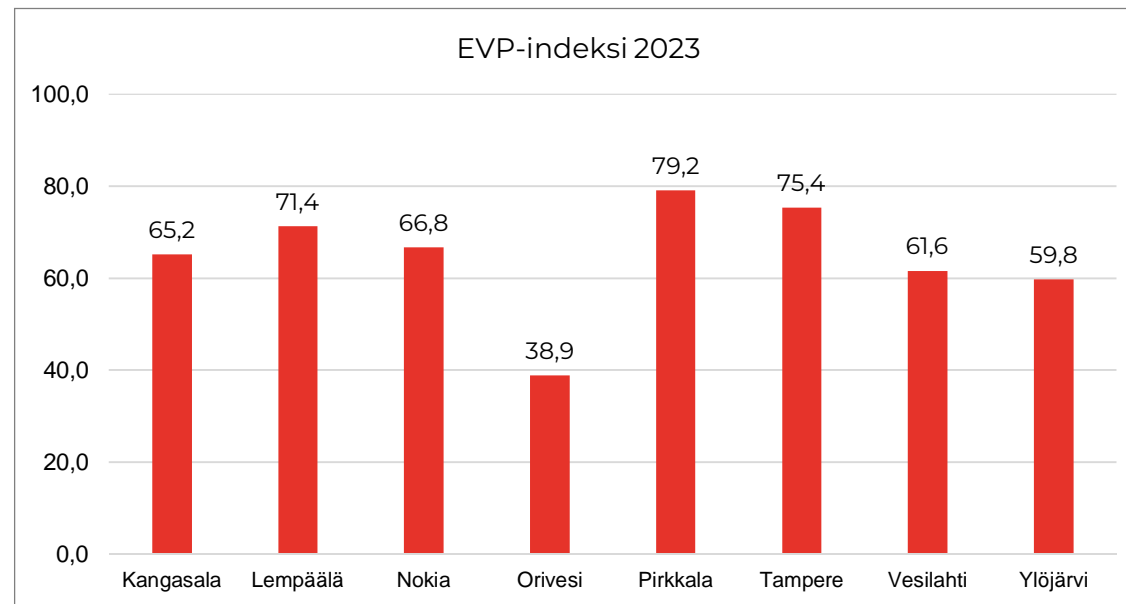
Verrokkiryhmä	Kesäasukkaat (100 as. kohden) 2018	Kesäasukkaat (100 as. kohden) 2022 ↑	Muutos abs. 2021-2040	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Ylöjärvi	16,5	14,2	-2,3	174
Kangasala	15,7	14,1	-1,6	175
Siilinjärvi	4,4	4,3	-0,1	230
<b>Nokia</b>	<b>4,9</b>	<b>4,2</b>	<b>-0,7</b>	<b>231</b>
Paimio	2,8	1,9	-0,9	261

# **3. Tampereen kaupunkiseudun EVP- indeksi**

# Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksi

**Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksi oli 74,2 vuonna 2023. Kaupunkiseudun elinvoimaindeksi oli 69,2 ja vetovoimaindeksi 79,3.**

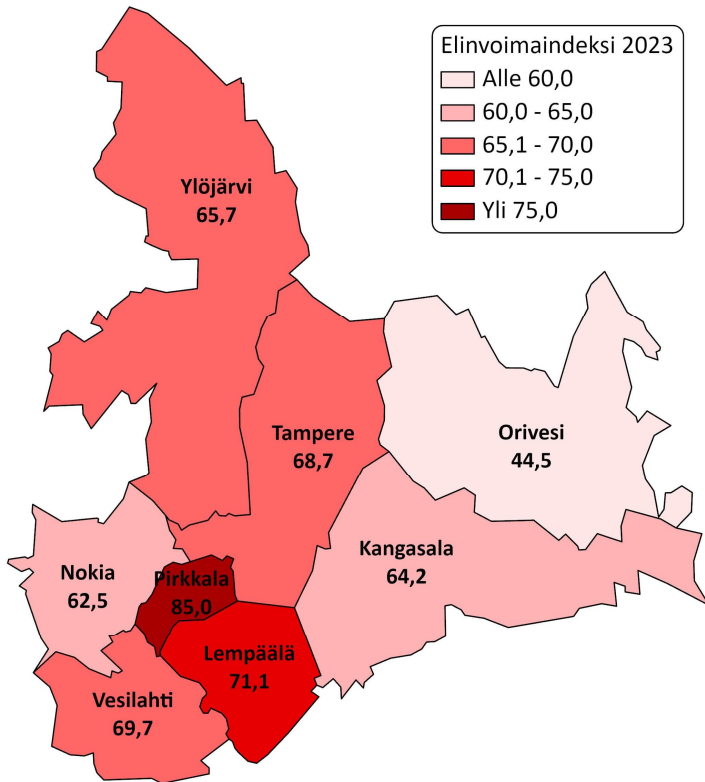
- **Tampereen kaupunkiseudulla EVP-indeksi oli vahvin** Pirkkalassa (79,2), Tampereella (75,4) sekä Lempäälässä (71,4) ja heikoin Orivedellä (38,9), Ylöjärvellä (59,8) sekä Vesilahdessa (61,6).
- **Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksi oli heikempi kuin pääkaupunkiseudulla, mutta vahvempi kuin Oulun ja Turun seuduilla.**
- Tampereen kaupunkiseudulla elinvoimaindeksi oli selkeästi heikempi kuin pääkaupunkiseudulla johtuen erityisesti heikommista talouden luvuista.
- Vetovoimaindeksi oli sen sijaan lähes samaa tasoa pääkaupunkiseudun kanssa. Tampereen kaupunkiseudulla on erittäin vahvat luvut väestönkehityksestä, rakennustuotannosta sekä opiskelijoiden osuudesta väestössä.
- **Manner-Suomessa EVP-indeksi oli vahvin** Helsingissä (83,6), Espoossa (81,6) ja Pirkkalassa (79,2). EVP-indeksi oli heikoin Rääkkylässä (13,5), Hyrynsalmessa (13,7) ja Kinnulassa (16,2).



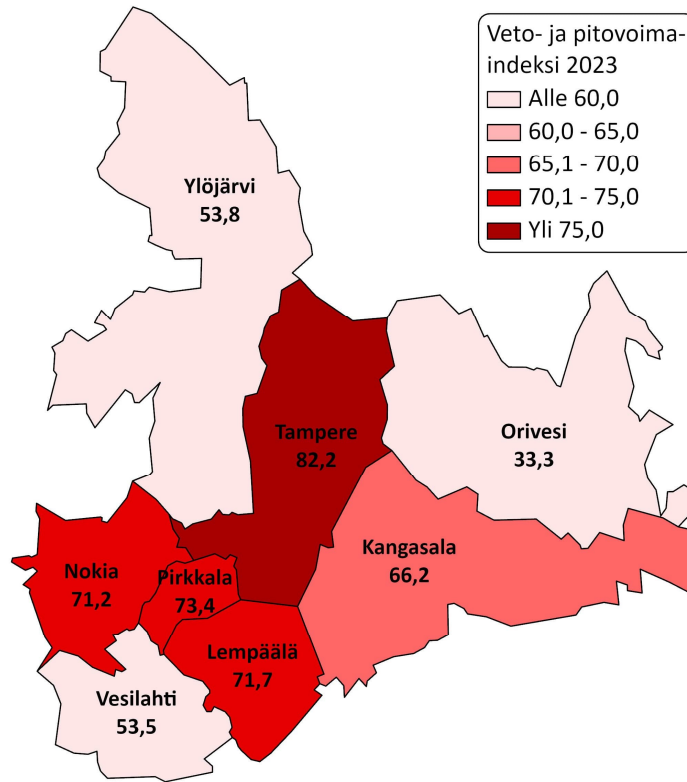
Verrokkiryhmä	Elinvoimaindeksi	Vetovoimaindeksi	EVP-indeksi
Pääkaupunkiseutu	86,3	83,3	84,8
<b>Tampereen kaupunkiseutu</b>	<b>69,2</b>	<b>79,3</b>	<b>74,2</b>
Turun seutu	65,6	75,5	70,6
Oulun seutu	61,6	69,2	65,4

# EVP-indeksi Tampereen kaupunkiseudun kunnissa

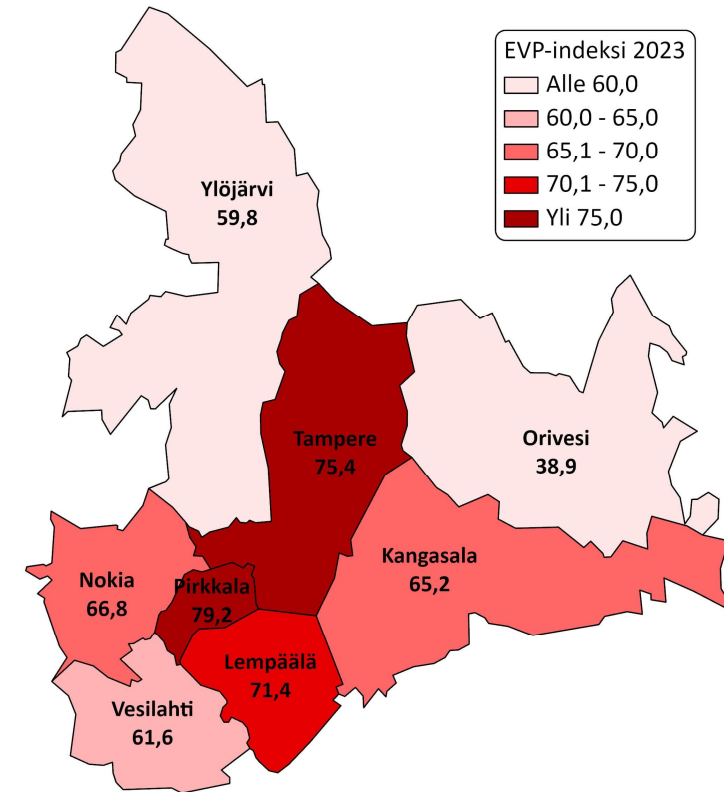
## Elinvoimaindeksi



## Veto- ja pitovoimaindeksi



## EVP-indeksi

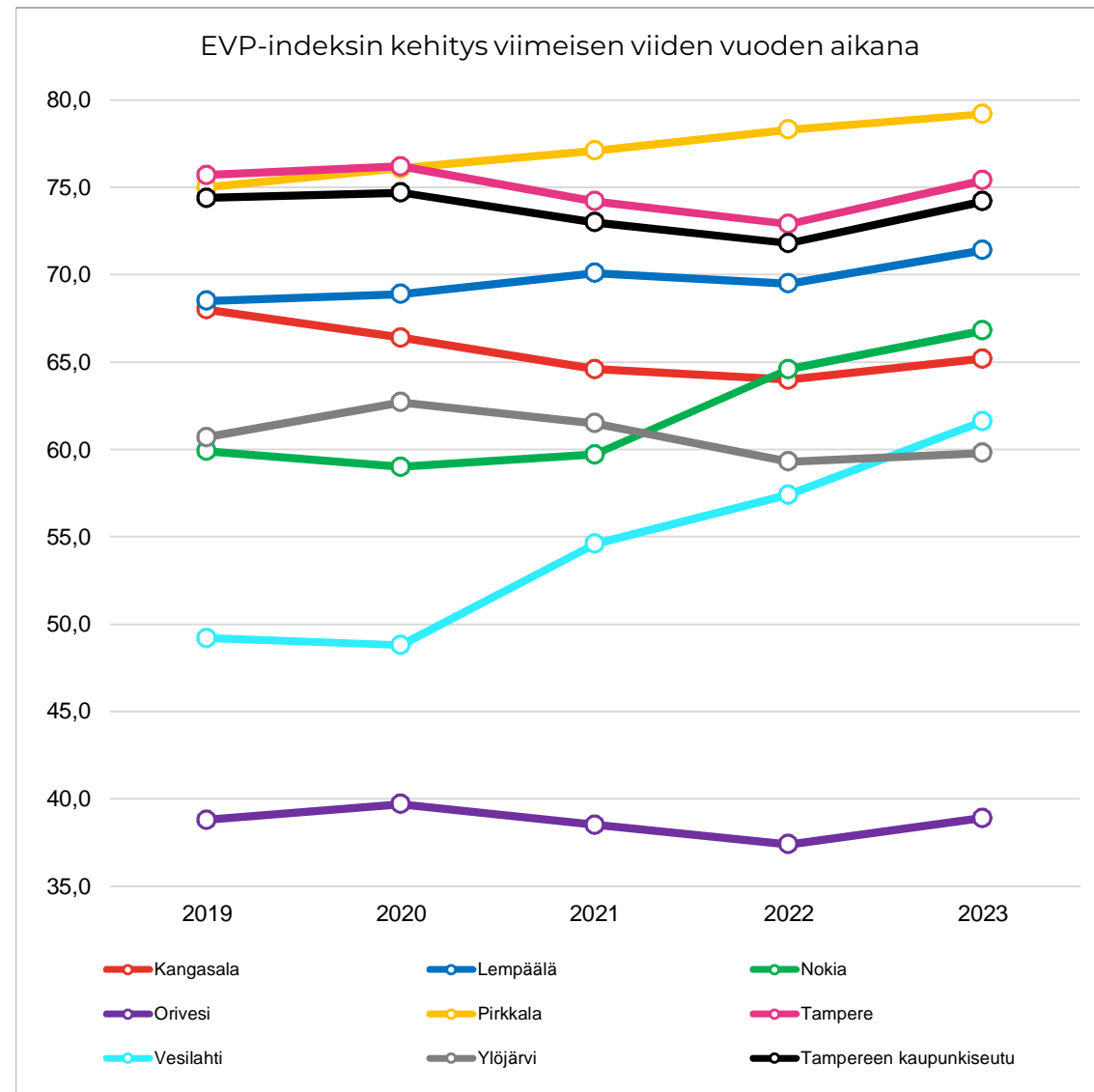


Lähde: MDI:n EVP-indeksi 2023

# Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksin kehitys

Tampereen kaupunkiseudun elinvoima-, vetovoima- ja pitovoimaindeksi (EVP-indeksi) laski 0,2 vuosien 2019-2023 aikana.

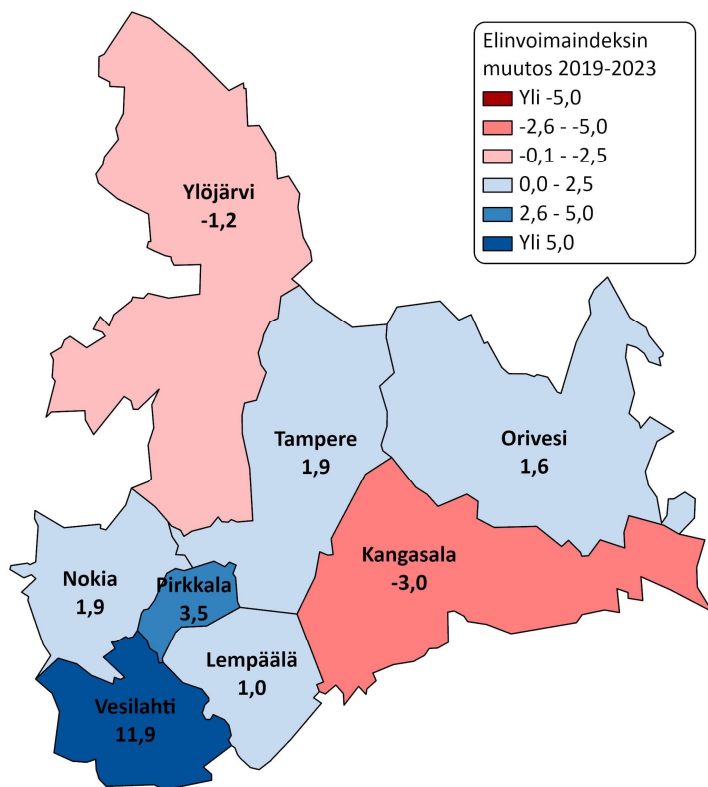
- Kaupunkiseudun indeksin laskun taustalla on työllisten nettomuuton heikentyminen. Muissa muuttujissa ei ole tapahtunut heikentymistä tai heikentyminen on ollut minimaalista.
- Tampereen kaupunkiseudun kunnista EVP-indeksi kasvoi viidessä kunnassa ja laski kolmessa kunnassa.
- Indeksillä kasvoi Vesilahdessa (+12,4) Nokialla (+6,9), Pirkkalassa (+4,2), Lempäälässä (+2,9) ja Orivedellä (+0,1).
- Indeksillä laski sen sijaan Kangasalla (-2,8), Ylöjärvellä (-0,9) ja Tampereella (-0,3).



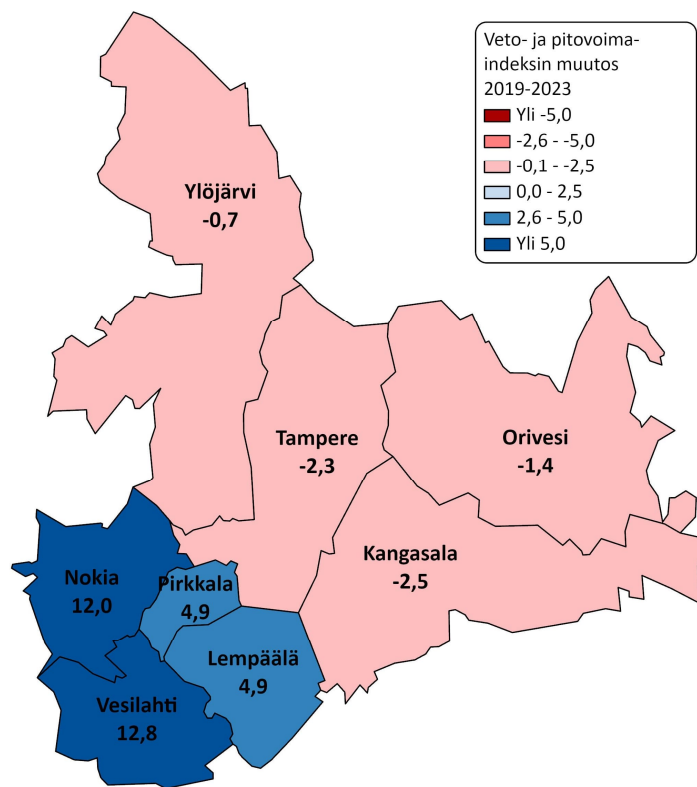


# EVP-indeksin muutos Tampereen kaupunkiseudun kunnissa

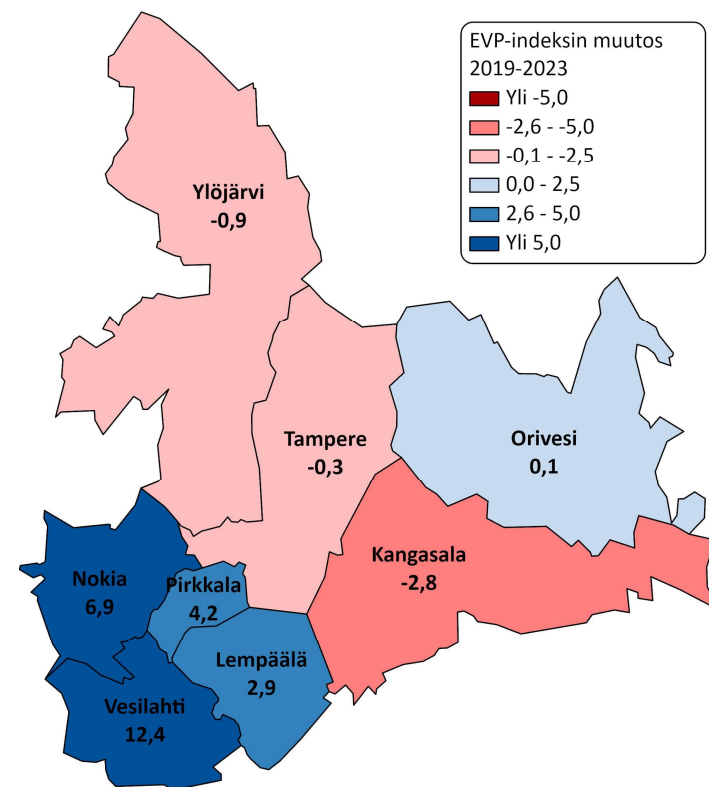
Elinvoimaindeksi



Veto- ja pitovoimaindeksi



EVP-indeksi



Lähde: MDI:n EVP-indeksi 2023

# **4. Analyysin toteutus ja muuttujat**

# MITEN EVP-ANALYYSI TOTEUTETTIIN

Analyysin aluerajauksena käytettiin kuntatasoa ja analyysin kohteena olivat Manner-Suomen 293 kuntaa 1.1.2022 alueluokituksen mukaisesti.

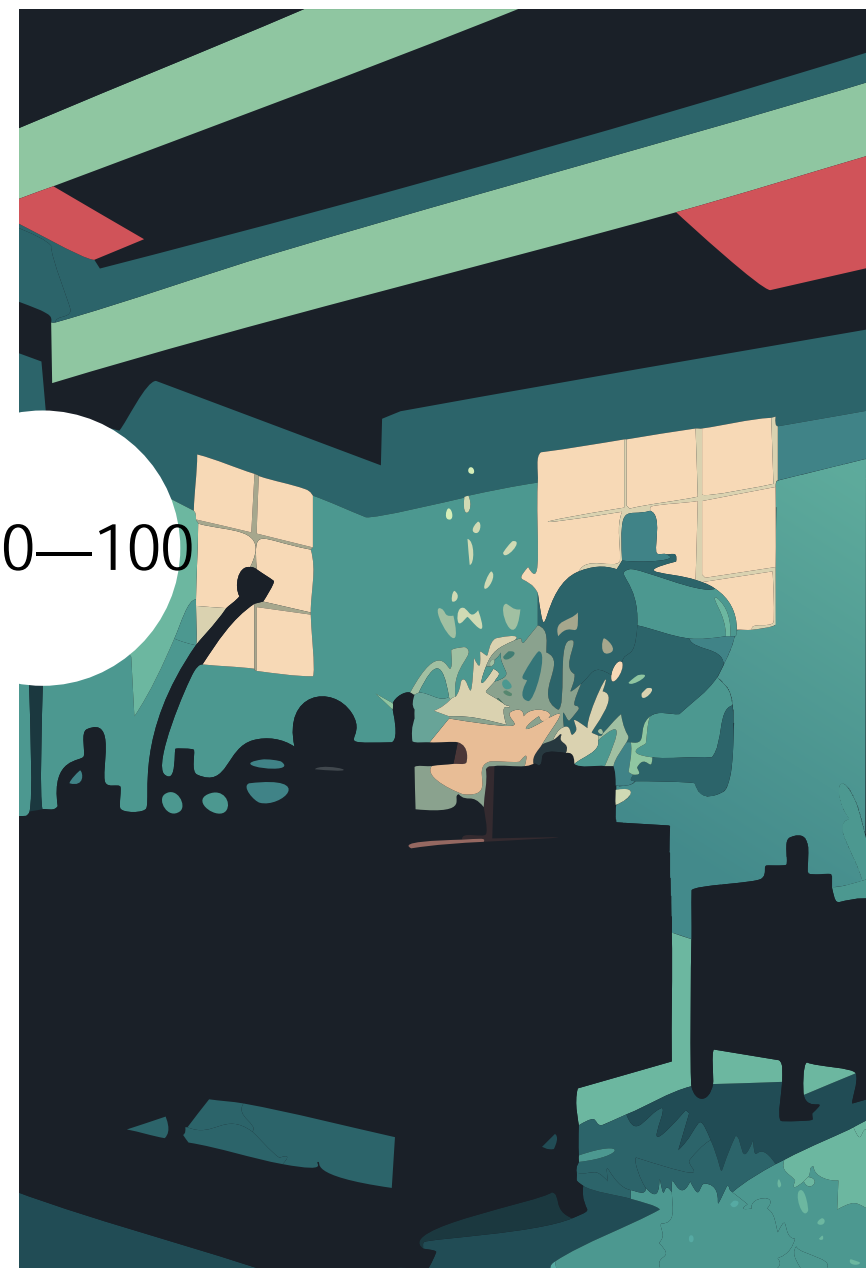
Jokaisen muuttujan tieto kerättiin kuntakohtaisesti. Indeksissä jokaiselle kunnalle annettiin muuttujakohtaisesti arvo 0—100 kunnan arvon persentiiliin perusteella siten, että *vahvin* arvo saa aina arvon 100 ja *heikoin* arvon 0. Kaikki muut arvot sijoituivat näiden arvojen väliin.

Indikaattorien arvoista aggregoitiin molemmat indeksit, jotka perustuvat kaikkien käytettyjen indikaattorien keskiarvoon. *Molempien* indeksien indikaattorien keskiarvosta muodostetaan alueen EVP-indeksi, joka kuvaa alueen elinvoima- sekä veto- ja pitovoimadynamiikan positiota suhteessa kaikkiin muihin kuntiin.

Kaikki muuttujat olivat *painottomia* eli samanarvoisia suhteessa toisiinsa. Tulokset laskettiin erikseen sekä elinvoima- että veto- ja pitovoimaindeksin osalta sekä lopuksi yhteistuloksena molempien indeksien perusteella.



HUOM! Tulkintojen osalta on huomioitava se, ettei indeksistä voi suoraan päätellä alueen *absoluuttisen* aluekehityksen tilaa, vaan alueen position poikkileikkaustilanteessa suhteessa muihin Manner-Suomen kuntiin tai kuntatyyppeihin.



# Elinvoimaindeksin muuttujalista

**Tulonsaajien mediaanitulot** = Muuttuja kuvaa kunnan kaikkien tulonsaajien mediaanituloja. Mediaanitulo on kunnan kaikkien tulonsaajien keskimmäisen tulonsaajan tulo.

**Yritystiheys** = Muuttuja kuvaa kunnan kaikkien toimivien yritysten toimipaikkojen määrää 1000 asukasta kohden.

**35–44-vuotiaiden työllisyysaste** = Muuttuja kuvaa kunnan työllisten prosenttiosuutta 35–44-vuotiaasta väestöstä.

**Työpaikkaomavaraisuus** = Muuttuja kuvaa kunnan alueella työssäkäyvien ja kunnassa asuvan työllisen työvoiman määrän välistä suhdetta. Jos työpaikkaomavaraisuus on yli 100 %, on alueen työpaikkojen lukumäärä suurempi kuin alueella asuvan työllisen työvoiman lukumäärä. Jos taas työpaikkaoma-varaisuus on alle 100 %, on tilanne päinvastainen.

**Taloudellinen huoltosuhte** = Muuttuja kuvaa kunnan työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien yhteenlaskettua määrää suhteessa työllisten määrään. Mitä suurempi luku, sitä enemmän työttömiä ja työvoiman ulkopuolella olevia kunnassa on suhteessa työllisiin.

**Avoimen sektorin työpaikkamuutos** = Muuttuja kuvaa kunnan yksityisen sektorin ja yrittäjien työpaikkojen muutosta.

**Verotulot €/asukas** = Muuttuja kuvaa kunnan verotuloja asukasta kohden.

**Kertynyt yli- tai alijäämä €/asukas** = Muuttuja kuvaa kunnan kuluneen tilikauden sekä edellisten tilikausien yli-/alijäämistä.

**Koulutustasoindeksi** = Muuttuja kuvaa kunnan väestön koulutustasoa, joka on mitattu laskemalla perusasteen jälkeen suoritettua korkeimman koulutuksen keskimääräinen pituus henkeä kohti. Esim. koulutusindeksi 246 osoittaa, että teoreettinen koulutusaika henkeä kohti on 2,5 vuotta peruskoulun suorittamisen jälkeen.

**Sairastavuusindeksi** = Muuttuja kuvaa kunnan väestön sairastavuutta suhteessa koko maan tasoon, jonka vertailuluku on 100. Mitä pienempi kunnan luku on, sitä terveempää väestö on. Indeksissä on otettu huomioon seitsemän eri sairausryhmää ja neljä eri painotusnäkökulmaa. Indeksissä kunkin sairausryhmän yleisyyttä painotetaan sen perusteella, mikä on koko sairausryhmän merkitys väestön kuolleisuuden, työkyvyttömyyden, elämänlaadun ja terveydenhuollon kustannusten kannalta.

# Veto- ja pitovoimaindeksin muuttujalista

**Väestönmuutos** = Muuttuja kuvaa kunnan suhteellista asukasmäärän muutosta.

**MDI:n väestöennuste** = Muuttuja kuvaa kunnan suhteellista asukasmäärän muutosta perusuran skenaariossa vuosien 2022-2040 aikana.

**Työllisten nettomuutto** = Muuttuja kuvaa kunnan työllisten muuttajien nettomuuttoa eli tulo- ja lähtömuuton erotusta 1000 asukasta kohden.

**Sisäisten muuttojen vilkkaus** = Muuttuja kuvaa kunnan alueella tapahtuneiden muuttojen määrää 1000 asukasta kohden.

**Valmistuneet asunnot** = Muuttuja kuvaa kunnan alueella valmistuneiden uusien asuntoja määrää 10 000 asukasta kohden.

**Vanhon asunnon neliöhinnat** = Muuttuja kuvaa kunnan alueella olevien vanhojen asuntojen (muu kuin uudistuotanto) neliöhintoja.

**Ulkomaalaistaustaisten osuus** = Muuttuja kuvaa kunnassa asuvien ulkomaalaistaustaisten suhteellista osuutta kunnan väestöstä. Ulkomaalaistaustaisia ovat ne henkilöt, joiden molemmat vanhemmat tai ainoa tiedossa oleva vanhempi on syntynyt ulkomailla. Ulkomaalais-taustaisia ovat myös ulkomailla syntyneet henkilöt, joiden kummastakaan vanhemmasta ei ole tietoa väestötietojärjestelmässä.

**Opiskelijoiden osuus** = Muuttuja kuvaa kunnassa asuvien 15 vuotta täyttäneiden henkilöiden, jotka ovat päätoimisia opiskelijoita, suhteellista osuutta kunnan väestöstä.

**15–34-vuotiaiden nettomuutto** = Muuttuja kuvaa kunnan 15–34-vuotiaiden muuttajien nettomuuttoa eli tulo- ja lähtömuuton erotusta 1 000 asukasta kohden.

**Kesäasukkaiden määrä** = Muuttuja kuvaa kunnan kesäasukkaiden lukumäärää 100 asukasta kohden, joka lasketaan kesämökin omistajan asutokunnan henkilöiden yhteismäärästä. Kesäasukkaiden lukumäärään ei ole laskettu mukaan henkilöitä, joiden kesämökki sijaitsee asuinkunnassa. Perikuntien omistamia, yhteisomistuksessa olevia tai ulkomaalaisten omistamia kesämökkejä ei ole voitu huomioida kesäasukkaiden lukua laskettaessa.

# Kiitos!



[mdi.fi](https://mdi.fi)



[@MDIfriends](https://twitter.com/MDIfriends)



Aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI



**MDI**

Part of FCG.